

LV./15.

WWW.HEGYVIDEKUJSAG.HU

2025. SZEPTEMBER 9.

BUDAKESZIERDŐ • CSILLEBÉRC • FARKASRÉT • FARKASVÖLGY • ISTENHEGY • JÁNOSHEGY • KISSVÁBHEGY • KRISZTINAVÁROS • KÚTVÖLGY
MAGASÚT • MÁRTONHEGY • NÉMETVÖLGY • ORBÁNHEGY • SASHEGY • SVÁBHEGY • SZÉCHENYIHEGY • VIRÁNYOS • ZUGLIGET

Róka, nyest és vaddisznó lett a XII. kerület ura

A Hegyvidékre jellemző állat- és növényvilágot mutatja be mesészerűen az az önkormányzati megbízásból készült új falfestmény, ami az elmúlt hetekben került fel a Böszörményi úti foghíjtelek leginkább szem előtt lévő tűzfalára. Az alkotás közép-pontjában – ahogy a tervező, Brunszko László fogalmazott – a kerületre jellemző három állat, a róka, a nyest és a vaddisznó klasszikus porcelánfigurákként állnak méltóságteljesen egy XII. számú emelvényen mint a „kerület urai”.

„Buda mesés hely számomra gyerekkorom óta” – magyarázta a művész, miért épp egy gyermekkönyv-illusztrációra emlékeztető tűzfalfestményt álmodott meg a hegyvidéki flóra és fauna témakörében. A Nikon One művésznévén ismert festő, grafikus, illusztrátor a XII. kerületben töltötte élete egy szakaszát, és nagy rajongója a régi mesekönyveknek. Mint lapunknak elmondta, mostani munkájához is ezek a könyvrelikviák, valamint az 1920-as évekbeli, dúsgazdagon illusz-

Vigyázat, vadállatok a Böszörményi úton!

rált utazási plakátok adták az ihletet.

DENEVÉR A REDŐNYTOKBAN

„Nem akartam többet elérni, csak azt, hogy olyan legyen a festmény, ami öröm a szemnek, és mosolyra fakaszt” – emelte ki. Arról is mesélt, hogy a kompo-

zíciónban szereplő mindegyik állathoz kapcsolódik valamilyen személyes élménye. Az egyik legjellegzetesebb énekesmadarunk, a széncinege például az erkélyre szerelt madáretetőjének volt a mindennapos vendége, míg egy denevérral együtt élt, a redőnytokban lakott nála.

A falképet a környékünkre jellemző növények, a vadgesztenye, a hárs és a tölgy belógó levelei keretezik, míg középen a vadgesztenye virága, a fekete fenyő toboza és a gyerekek kedvence, a tűztövis bogói jelennek meg.

(Folytatás a 3. oldalon)

Rakéták előtt a Balaton-partra

Hogy könnyebben induljon a tanév

Hogyan kellene feltárni az előző ciklus ügyeit?

A címben feltett kérdésről bontakozott ki a kutyapárti képviselőket is megosztó vita a legutolsó, július végi képviselő-testületi ülésen. Nem sokkal a nyilvános egymásnak feszülés után a polgármester megkérte Visi Piroskát, távozzon a kutyapárti képviselői csoportból, Kocsis Borbála pedig maga döntött úgy, hogy elhagyja azt. Az érintettek elmondása szerint a távozások hátterében – az átvilágítási bizottság ügyén túlmenően – hónapok óta érlelődő konfliktusok állnak.

Átvilágítási bizottság felállítására tett javaslatot az önkormányzat hat képviselője, Fekete Orsolya, Kocsis Borbála, Mónus Angéla, Novák István, Surányi Judit és Visi Piroksa a legutóbbi testületi ülésen. Előterjesztésük alapján az ideigle-

Kovács Gergely

Kocsis Borbála

nes bizottság feladata lett volna az előző önkormányzati ciklus gazdálkodásának teljes körű gazdasági-pénzügyi és jogi átvilágítása, különös tekintettel a beruházásokra, szerződéses ügyletekre, közbeszerzésekre és

Visi Piroksa

beszerzésekre. A polgármester azonban számos kritikával illette az indítványt, amit végül öt kutyapártos és három fideszes képviselővel együtt megszavazott.

(Folytatás a 3. oldalon)

„Titkos nyelvként is használtuk a törököt”

Ez a türelmetlen tudósok korszaka

Disznó-saga: kezdődik a gyérítés

Hosszú évekig élt békében egymás mellett ember és vaddisznó a XII. kerületben, ám mostanra felborult az érzékeny egyensúly. Jelentősen megnőtt a találkozásai száma, jóval népesebbek a városban élő kondák, ráadásul végbement az időbeli eltolódás. Ez annyit jelent, hogy az állatok már nemcsak éjjel járkálnak a közterületeken, hanem bizony nappal is feltűnnek, kukákat borogatnak, parkokban, játszótéren csatangolnak, nem kis riadalmat keltve az itt élőkben. Ennek megfelelően egyre több a jogos lakossági panasz, az önkormányzat pedig döntött: megálljt parancsol a vaddisznóknak.

Esti csendélet a Normafánál, vaddisznókkal – a helyzet veszélyes, de nem reménytelen

Tévedés ne essék, minden híreszteléssel ellentétben nem cél a XII. kerületi vaddisznó-populáció felszámolása, szó sincs tömeges irtásról. Ehelyett az a cél, hogy változzon a mostani állapot, és ennek jelenleg egyetlen módja az állomány gyérítése.

A kerületben tanyát verő állatok egy részét befogják és elszállítják. Sajnos ezeket a példányokat a sertéspestisveszély miatt nem lehet szabadon engedni, hanem el kell őket altatni.

RÉGEN SEM VOLT MÁSKÉPP

A módszer nem újkeletű. 2012 és 2019 között az akkori önkormányzat folyamatosan fogott be vaddisznókat a lakott területeken, így sikerült megőrizni az egyensúlyi állapotot. A sertéspestis miatt azonban a befogások leálltak, az egyedszám pedig egyre csak nőtt.

(Folytatás a 6. oldalon)

Megdől a kilátócsúcs – vagy mégsem?

RÓLUNK IS SZÓL – FŐVÁROSI HÍREK

Gondnok a Széll Kálmán téren, maki az autóban

Valami bűzlik Budapes-ten. Csak a szokásos – mondhatnánk, hiszen augusztus végén, szeptember elején menetrendszerűen megérkezik a budai oldalra a trágyaszag. Így volt ez tavaly, és így van most is. Ebből tudhatjuk, hogy megkezdődött az állati, pontosabban csirke- és sertéshígtrágya terítése a földeken. Bár kétségtelenül igencsak szagos, de legalább annyira hasznos is ez a fajta tápanyag-utánpótlás a növényeknek. A bűz egyébként minden bizonnyal Gyermelyről „támad”; az ottani mezőgazdasági cég azzal igyekszik csökkenteni az ájt, hogy szalmával vagy alomanyaggal keveri a hígtrágyát – úgy tűnik, kevés sikerrel.

Száguldás, Porsche, szerelem? Bekamerázzák a fővárost. Tavaly novemberben kezdődött a fix traffipaxok kihelyezése a fővárosban, azóta 26 helyszínen mérik a sebességet. Fél év alatt mintegy 150 ezer gyorsajtást rögzítettek, ami több mint hétmilliárd forintjába került az autósoknak. A tapasztalatok szerint a traffipaxok hatására ugyanakkor csökken a sebességtúllépések száma, és ez a tendencia minden bizonnyal folytatódni fog. A tervek szerint a meglévők mellé további 38 budapesti helyszínen telepít traffipaxot a rendőrség. Az ORFK tájékoztatása alapján ezzel az összes eddigit számításba véve megduplázódik az eszközök száma Budapesten. Azt még nem tudni, mely szakaszokon

lesz kamera, az üzembe helyezés előtt viszont kikerülnek az erre figyelmeztető táblák az érintett utakra.

Árnyas lesz a tér. Még 2023-ban nyert a „Tegyük árnyékosabbá, hűsebbé a Széll Kálmán teret!” pályázat a fővárosi

Hűsebbé, élhetőbbé válhat a Széll Kálmán tér egy pályázat révén

közösségi költségvetés Helyi Nagy Ötletek kategóriában, amely faültetésekkel, napvitorlakkal és zöld felületekkel varázsolná élhetőbbé Budapest egyik legfontosabb találkozóhelyét. A megvalósításra most írt ki közbeszerzést a Budapesti Közművek, így hamarosan megkezdődhet a kivitelezés. A feladatok közé tartozik az új fák ültetését segítő kazetták tervezése, a meglévő automata öntözőhálózat módosítása, a teraszos lelató árnyékolása és zöldítése, a műfűburkolat helyett évelő növényzet telepítése, valamint a villamosmegállók zöldítése, futónövényzet telepítése és a leromlott állapotú padok újratervezése. A

Nem veszik kutyába a koldulást. Elsőként a fővárosban tiltották be a kutyákkal való koldulást, a szabályozás most országos szintre emelkedett. A szigorítást az állatvédők javasolták, arra hivatkozva, hogy a koldusmaffia kihasználja az ebeket. Rendszeresen menhelyekről visznek ki állatokat, kifejezetten azért, hogy pénzt keressenek velük. Több ilyen kutya más közép-európai városokban is feltűnt. Az állatvédők felajánlották, hogy segítenek további kennelek kialakításában a budapesti hajléktalanellátó szállókon, hiszen a cél nem a hajléktalanok és a kutyák szétválasztása, hanem a visszaélések megakadályozása.

Nem sci-fi, csak jegyautomata. Több mint tíz éve működnek a BKK jegy- és bérlet-árusító automatái, így igencsak időszerű a felújításuk. Ez még az idén meg is kezdődik, kicserélik a nyomtatókat, a bankjegy- és érmekezelőket, valamint a bankkártyás terminálokat – a gépek megjelenése azonban nem változik. Nem is ez az igazán nagy durranás, hanem azok a vadonatúj, modern készülékek, amelyekből egyelőre harmincötöt rendeltek. Az óriási tabletre hasonlító eszközöket a legforgalmasabb csomópontokra telepítik, a Deák téren és az Oktogonnál már használhatjuk is.

Az anyósülés alatt lapult a maki. A szabályokra fittyet hányó autósok rendszeresen a villamossínen közlekednek az Orczy úton. Egy ilyen ügyben intézkedtek a BRFK járőrei, amikor a félreállított autóban gyanús mozgólódásra lettek figyelmesek. Nem kis meglepetésükre egy kíváncsi állatka bújt ki az anyósülés alól. Nem kutya, még csak nem is cica vagy aranyhőrcsög, hanem egy hazánkban őshonosnak egyáltalán nem mondható gyűrűsfarkú maki volt a váratlan utas.

Fokozottan védett élőlényről van szó, ezért a rendőrök azonnal értesítették a Fővárosi Állat- és Növénykertet, amelynek a munkatársai magukkal is vitték az egyébként hámot viselő, tehát házi kedvencként tartott jószágot. A maki jól van, az autót vezető 53 éves, zirci férfi viszont több bün-

tetésre is számíthat: fokozottan védett élő szervezet egyede ellen elkövetett természetkárosítás büntetével gyanúsították meg, valamint közlekedési szabálysértés miatt pénzbírságot kapott.

Bringasztráda a Nagykörúton. Uniós támogatást kapott a főváros a nagykörúti bringasztráda létrehozására, ami lendületbe hozza a teljes útszakasz átépítését. A BKK már elkészítette az előzetes terveket: ezek alapján az eddiginél zöldebb és biztonságosabban használható, az épített környezethez méltó kialakítású, reprezentatív útvonal jöhet létre, amelyet a gyalogosok is szívesen használnak. Az autóktól fizikailag elválasztott,

emellett kerékpártámaszok, MOL Bubi-gyűjtőállomások és Mobi-pontok, az áruszállítók vagy a mozgásukban korlátozottak számára kijelölt rakodó- és parkolóhelyek készülnek. A mellékutcáknál járdaszintre emelik az átkelőket, megszépítik a növényzetet, modern utcabútorokat helyeznek ki, sőt megújulhatnak a fák közötti területek és a járdák is.

Gondnokot kap a Deák, az Őrs, a KÖKI. A Blaha Lujza tér, a Deák Ferenc tér, az Etele tér, a KÖKI és az Őrs vezér tere mellett a Széll Kálmán téren indít térgondnoki szolgálatot a Budapesti Közművek. A térgondnokok hajnaltól késő estig vigyáz-

Biztonságos, reprezentatív útvonal épülhet a körút egy szakaszán

irányhelyes, legalább 2 méter széles kerékpársávok épülnek ki a Nyugati tér és a Boráros tér között. Ezek mentén szakaszosan rendezett parkolási és rakodási lehetőség lesz biztosít-

nak a rájuk bízott közterek tisztaságára, rendjére, és szükség esetén gyorsan tudnak majd segítséget, rendőrt, mentőt, közterület-felügyelőt hívni.

Hegyvidék-gyűjtés

TALÁLKOZZ A POLGÁRMESTERREL!

2025. SZEPTEMBER 30.
18:00-20:00
BARABÁS VILLA
(1122 VÁROSMÁJOR UTCA 44..)

A KÉRDÉSEKET A KÖVETKEZŐ E-MAIL CÍMRE VÁRJUK:
RESZVETEL@HEGYVIDEK.HU

TÉMA: MEGÚJULÓ VÁROSMÁJOR

Az önkormányzati képviselők fogadóórái

Választó-kerület	Név	Fogadóóra és cím
	Kovács Gergely polgármester	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
5	Vadász Gábor alpolgármester Momentum	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
8	Kocsik Tekla alpolgármester MKKP	Előzetes bejelentkezés alapján a titkarsag@hegyvidek.hu e-mail-címen
1	Kocsis Borbála független	Minden hónap első szerdáján 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a kocsis.borbala@hegyvidek.hu e-mail-címen
2	Surányi Judit MKKP	Minden hónap első keddjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a suranyi.judit@hegyvidek.hu e-mail-címen vagy a 06-20/560-4026-os telefonszámon
3	Pásztor Tibor MKKP	Minden hónap utolsó hétfőjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban, vagy előzetes egyeztetés alapján bármikor a mail@pasztortibor.hu e-mail-címen vagy a 06-30/954-4307-es telefonszámon
4	Mónus Angéla MKKP	Minden hónap első csütörtökjén 16.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes egyeztetés szükséges a monus.angela@hegyvidek.hu e-mail-címen
6	Kovács Dávid MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a kovacs.david@mkkp.hu e-mail-címen vagy a 06-30/246-5266-os telefonszámon
7	Bürger Zoltán MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a burger.zoltan@hegyvidek.hu e-mail-címen vagy a 06-30/262-0923-as telefonszámon
9	Dr. Novák István Momentum	Előzetes egyeztetés alapján a novak.istvan@hegyvidek.hu e-mail-címen
10	Visi Piroska Hegyvidék Jövőjéért Egyesület	Minden hónap harmadik hetének csütörtökjén 17.30-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes bejelentkezés szükséges a visi.piroska@hegyvidek.hu e-mail-címen
11	Fekete Orsolya MKKP	Előzetes egyeztetés alapján a 06-50/117-6144-es telefonszámon
12	Sasi-Szabó Tamás MKKP	Minden hónap második szerdáján 18.00-tól a polgármesteri hivatalban. Előzetes bejelentkezés: sasi-szabo.tamas@hegyvidek.hu
Kompenzációs lista	Fonti Krisztina Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap első szerdáján 14.00-tól, előzetes bejelentkezéssel. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Menyhárt Éva Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap első hétfőjén 15.00-tól. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Dr. Harmos Andrea Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Minden hónap harmadik keddjén 18.00-tól
Kompenzációs lista	Dr. Péchy László Fidesz-KDNP	Fidesz-iroda – Királyhágó tér 4. Bejelentkezés a 06-1/375-7411-es telefonszámon
Kompenzációs lista	Élő Norbert DK-MSZP-Magyar Liberális Párt-Liberálisok	Márvány utca 38. Minden hónap első keddjén 17.00-tól

Hogyan kellene feltárni az előző ciklus ügyeit?

(Folytatás az 1. oldalról)

„Sok helyen alakult hasonló, politikusokból álló vizsgálobizottság, de sehol sem hozott valódi eredményt” – emelte ki lapunknak az átvilágítási bizottsággal kapcsolatos legfőbb ellenérvét Kovács Gergely. Mint mondta, nem látja, hogyan tudna eredményre vezetni, hogy képviselők vizsgálják az előző ciklus gazdálkodását, a szerződéseket, közbeszerzéseket, hiszen nincs meg ehhez a kellő szakértelmük. Az átvilágításhoz az önkormányzat szakembereket bízna meg – tette hozzá –, az ehhez szükséges beszerzési eljárásokon már dolgozik a hivatal.

A polgármester azért sem támogatja a bizottság felállítását, mert véleménye szerint annak működése megmérgezné a légkört a dolgozók körében. A hivatali és intézményi alkalmazottnak ugyanis, mint fogalmazott, „kihallgatásokra” kellene járniuk, és olyan dolgok miatt kérhetnék őket számon, amikről a korábbi fideszes vezetés döntött.

A vitáról és annak apropóján a belső konfliktusokról több lap is beszámolt. A 444.hu olyan

cikkeket írt, amikben a polgármester szerint nagyon sok valótlan állítás is szerepelt. Ezeket Kovács Gergely cáfolta a Facebook-oldalán, mivel azonban a cáfolatok utólag sem kaptak helyet a 444 cikkeiben, sajtópert helyezett kilátásba. A 444 közzé is tett ennek nyomán egy helyreigazítást szeptember 6-án.

SAKÍTÁS

A testületi vitát az országos sajtóérdeklődés mellett két képviselő távozása is kísérte: Visi Piroskát a polgármester kérte meg, hogy hagyja el a nem hivatalos formában működő kutyapárti „frakciót”, míg Kocsis Borbála maga döntött úgy, hogy a jövőben nem lesz tagja a képviselői csoportnak. „Nem láttam azt, hogy megfelelően együtt tudna dolgozni a frakció többi tagjával, előrébb tudná vinni a közös munkát” – kommentálta Visi Piroskával kapcsolatos döntését Kovács Gergely, külön kiemelve, hogy Kocsis Borbála távozását nem ő kérte.

„Az önálló kezdeményezéseim és a belső megbeszéléseken megfogalmazott kérdéseim, kritikáim sokszor nem tetszettek a polgármesternek” – Visi

Piroska, a Hegyvidék Jövőjéért Egyesület képviselője főként ebben látja az okát, hogy feszültté vált a viszonya Kovács Gergellyel. Úgy véli, a kerület vezetője azóta neheztel rá, hogy kezdeményezte, legyen egy egyházi „zseb” is a civilek és az egyházi szervezetek összevont pályázatán, és később – jobbító szándékkal – módosító indítványokat is beadott Kocsis Borbálával. Bár az egyházi zsebről szóló testületi hozzászólását a többi tanácsnokkal és a polgármesterrel folytatott egyeztetést és jóváhagyást követően mondta el, Kovács Gergely meggondolta magát – ezután érzett bizalmatlanságot a részéről.

Visi Piroska elmondta, Kovács Gergely július végén írta meg neki, hogy ne menjen többet a kutyapárti és momentumos képviselők szokásos heti megbeszélésére. Ez közvetlenül azután történt, hogy a Magyar Hang újságírója megkereste kérdéseivel a polgármestert az átvilágítási bizottsággal kapcsolatos, belső konfliktusokkal terhelt ügyben. Visi Piroska állítja: a polgármester alaptanul feltételezte, hogy ő állt az újságírói érdeklődés mögött; a Ma-

gyar Hangtól azt követően keresték, hogy Kovács Gergely megkérte, távozzon a képviselői csoportból, és csak ennek a megerősítését kérték tőle.

„NEM FOGOK LEMONDANI”

„Sok olyan kérdés volt, amiben nem értettem egyet a polgármesterrel. Viszont az átláthatósági bizottsággal kapcsolatos túlzó és személyeskedő reakciója, az, ahogy Visi Piroskával viselkedett, nagyon rosszul esett, és ellehetetlenítette, hogy a továbbiakban egy csapatban dolgozzunk” – indokolta Kocsis Borbála, miért lépett ki a kutyapárti „frakcióból”. Hozzátette: eddig sem volt párttag, Kovács Gergely felkérésére civilként indult a választáson.

„Nem fogok lemondani, a továbbiakban függetlenként képviselem a körzetemben lakókat, ahol én is élek” – jelentette ki Kocsis Borbála. Kitért arra is, hogy ezután sem klaszszikus ellenzéki szerepet kíván betölteni, mint a Fidesz, amely „elvből nem szavaz meg semmit”, hanem együttműködésre törekszik a helyi ügyek mentén, az itt élők képviseletében.

nn.

Róka, nyest és vaddisznó lett a XII. kerület ura

(Folytatás az 1. oldalról)

A háttérben, a MOMkult boltíveinek alakjába zárva, a kerület címerének színeiből álló, art deco hangulatú minta előtt a Széchenyi-hegyi adótorony és az Erzsébet-kilátó sziluettjét fedezhetjük fel, ha alaposabban szemügyre vesszük a részleteket.

SABLONBÓL, HENGERREL

„Nem volt könnyű dolgunk, a fal alatti állapotok és anyagi okok miatt nem állványozhattunk. Így két embernek egy szűkös emelőkosárban, szorosan egymás mellett kellett napi nyolc órán át dolgoznia” – beszélt a kivitelezés nehézségeiről

A Neopaint Works egy rutinos, összeszokott csapat, amelynek tagjai már húsz éve festenek országszerte különféle egyedi faldekorációkat – mintegy száz nagy felületű tűzfalfestmény, valamint sok száz egyéb dekorációs munka fűződik a nevükhöz. Készítettek óriás felfestményt a Hidegkuti Nándor Stadionban, egy szőuli parkolóházban, a veszprémi Pannon Egyetemen és számos belvárosi tűzfalra Budapesten. A XII. kerületben a Budai Középiskola Alkotás utcai homlokzatán látható egy jelentős munkájuk: Arany János 18 méteres portréja a költő születésének kétszázadik évfordulója alkalmából készült el hét évvel ezelőtt.

-ko-

Egyre több a védett épület a Hegyvidéken

A társasházak támogatásáról, a helyi védett épületek körének bővítéséről és egy új, közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terv elfogadásáról is döntött az önkormányzat képviselő-testülete a legutóbbi ülésén.

Felújítási feladatokra több mint százharminc társasház közel 80 millió forintot, károk, hibák elhárítására, helyreállítására pedig tizenegy épület közel 7 millió forint vis maior támogatást kap az önkormányzattól. Az 50 lakásosnál nagyobb társasházak, lakóközösségek közül négyen részesülhetnek a következő két évben együttesen 24 millió forint felújítási célú támogatásban, ebből 10,9 millió forint használható fel az idei teendőkre – egyebek mellett erről határozott a képviselő-testület előző lapszámunk megjelenését követően, július közepén.

A képviselők az Észak- és Dél-Hegyvidék Építési Szabályzatának módosításáról is döntöttek, azzal a kiemelt céllal, hogy minden nagyobb, magánkézben lévő építési telek esetében településrendezési szerződést kelljen kötnie a tulajdonosoknak az önkormányzattal, amennyiben építkezni szeretnének. Ezekkel a szerződésekkel lehet elérni, hogy az ingatlanberuházásokkal

együtt más, a környékbeliek számára hasznos fejlesztések is megvalósuljanak.

A településképi rendelet módosításával az eddigiek mellett több építészeti érték, régi épület kap helyi védelmet. A már most is tekintélyes, több mint háromszáz címből álló lista kiegészül a Beethoven utca 4., a Böszörményi út 31., a Gyimes utca 7., a Kiss Áron utca 12., a Költő utca 7. és 9., a Mártonhegyi út 65., a Némervölgyi út 5. és 81., valamint a Városmajor utca 73. szám alatt álló házakkal. A listán szerepel a Szilassy út 6. szám alatti, tavaly ősszel engedély nélkül elbontott egykori szanatórium épülete is, amelynek újjáépítését szeretné elérni az önkormányzat. Lekerült ugyanakkor a helyi védettség a Lóránt út 4/a szám alatti, hajdani kerti épülről, amely több mint húsz évvel ezelőtt megsemmisült.

Az alapanyagok drágulása miatt átlagosan 7%-kal emelkednek az épkeztetés térítési díjai a bölcsődékben, az óvodákban és az

iskolákban. Az intézményi étkeztetés ugyanakkor a gyerekek 44 százaléka részére szociális alapon, térítésmentesen vagy kedvezményesen – féláron – biztosított.

Szélesítette a képviselő-testület azoknak a körét, akik pályázhatnak a Királyhágó tér 6–7. szám alatti – az önkormányzat által hasznosítható – mélygarázshelyek bérbevételére. A továbbiakban lakásonként két beállóhelyre is lehet pályázni, és a nem várakozási övezetben élő kerületi lakosok is igényelhetnek parkolóhelyet. A bérleti konstrukció rugalmasabbá válik azáltal, hogy a bérlet időtartama nem naptári évre, hanem a bérleti szerződés megkötésétől számított egy esztendőre szól majd.

Elkészült a XII. kerület vagyongazdálkodási koncepciója. Ennek fontos irányelve az átláthatóság és a széles körű nyilvánosság biztosítása, a lakosság döntéshozatalba való bevonása, a közösségépítő tevékenységek támogatása, a zöld területek megtartása, valamint az ingatlanok hatékonyabb hasznosítása. A dokumentum egységesen tartalmazza az önkormányzat közép- (2025–2027) és hosszú távú (2025–2029) vagyongazdálkodási elképzeléseit.

nn.

Megmozdultak az emberek a Városmajor érdekében

A városmajori park átalakítására már a korábbi években is nagyívű terveket ismerhettek meg a kerületi lakók és a parkot használók, de a II. József rendeletére kialakított ősi budai terület most

szemszögből nézzük a helyzetet, hogy minden egyes forint bónuszt jelent nekünk, már sokkal jobban állunk.”

A patinás parkhoz sokan kötődünk, kerületi és nem kerüle-

munkálatokba a lakosságot is bevonjuk majd, közösségi eseményt szervezünk. A templom mögötti sakkasztalokra is ráfér a felújítás, ahogyan a huszonegyedik századi színvonalú sportpá-

Az egyik fő cél a park közösségi használatának elősegítése – amibe a padok felújítása is beletartozik

meri léptékkal fog megváltozni. „A teljes átalakítás, megújítás költsége tízmilliárdos nagyságrendű lenne. Már csak ezért is más léptékben kell gondolkodnunk: kisebb költségvetésű, mégis látható, érdemi változást hozó munkálatokban” – mondta el lapunknak Vadász Gábor alpolgármester.

A XII. és a szomszédos II. kerületi önkormányzat 20-20 millió forintot tett félre a park megújítására, a főváros pedig 35 millió forinttal támogatja a projektet. „Az összefogás hírére gazdasági szereplők, vállalkozók, cégtulajdonosok és magánszemélyek is megmozdultak. A nyár elején indított adománygyűjtő akció keretében többmillió és néhány ezer forintos adományok is érkeztek, ami jól mutatja, milyen sokan igyekeztek anyagi lehetőségeikhez mérten támogatni a tervek megvalósítását. A korábbi grandiózus tervek valóra váltására ez persze messze nem lenne elegendő, de ha abból a

ti lakosok egyaránt. Van, aki csak átsétál rajta, más sok időt tölt el itt – Vadász Gábor például ide járt focizni gyerekkorában. A gyönyörű, ősfás, de évek óta egyre leromlottabb állapotú hely sorsa senkinek sem lehet közömbös.

„Az esti órákban nagy probléma a sötétség – folytatta az alpolgármester. – Márpedig a világítótestek azért vannak, hogy világítsanak. A hibás izzókat nemrégiben kicseréltettük, és tervezzük több lámpa felállítását is. A fák metszése is szükséges, de semmiképpen sem a megcsonkításuk, hanem a szakszerű gondozásuk! Nagyon rossz állapotban vannak a padok is, ráadásul a Beethoven-szobor környékén több meg is sülydett, ezzel az idősebb parklátogatók számára használhatatlanná vált. A padok a park kultúrájának részei, ezért igényes, egységes arculatot tervezünk, a kényelmi és az esztétikai igényeknek egyaránt megfelelően. A padfelújítással kapcsolatos

lyákra és játszótérre is szükség van – hozzáteszem, utóbbi már önmagában több tízmilliósi tétel lehet. Elkeltne több kutyapiszorkgyűjtő is. A személtelés terén egyébként történt javulás a gyerekkoromhoz képest, sokkal kevesebben dobják el összevissza a hulladékot. A közbiztonság is javult a gimnazistaéveim óta.”

A rendelkezésre álló források felhasználását már most, az őszy folyamán megkezdi az önkormányzat, amely továbbra is várja a felajánlásokat, hogy tavasszal majd új lendülettel folytatódhasson a többszereplős, házon belüli és kívüli egyeztetésekkel járó megújulás. Vadász Gábor megfogalmazása szerint a lényeg a praktikus, látható fejlesztés, a park közösségi használatának elősegítése. Ha pedig sokan látják, hogy kis pénzekből is mennyi mindent el lehet érni, remélhetőleg még többen támogatják majd kisebb-nagyobb összegekkel a folytatást.

Arday Attila

Százmillió forinttal támogatja az önkormányzat az idei társasházi felújításokat

Mi helyezhető ki lomtalanításkor?

Kizárólag a háztartásban feleslegessé vált nagydarabos hulladék helyezhető ki – ahogyan korábban is.

Kihelyezhető:

- ✓ háztartásban feleslegessé vált nagydarabos hulladék, ami mérete miatt nem helyezhető a kukába
- ✓ bútor
- ✓ matrac, ágybetét
- ✓ szőnyeg, bőrönd
- ✓ nagyméretű sportszer (pl. síléc)
- ✓ használati tárgy (pl. gyermekfürdető)

Nem helyezhető ki:

- ✗ a háztartásban naponta képződő kommunális hulladék
- ✗ szelektíven gyűjthető csomagolási hulladék (pl. papír, műanyag, fém)
- ✗ építési és bontási törmelék (pl. csempe)
- ✗ sitt, föld, szénpor, hamu, gumiabroncs
- ✗ síküveg, zöldhulladék, textil
- ✗ ipari vagy szolgáltatási tevékenységből származó hulladék
- ✗ elektromos és elektronikai hulladék
- ✗ veszélyes hulladék

A lomtalanításkor ki nem helyezhető, szelektíven gyűjthető hulladékok a 18 budapesti hulladékgyűjtő-udvarban egész évben leadhatók.

Rakéták előtt a Balaton-partra: örömtábor Szántódon

Testvérvárosunkká válhat a kárpátaljai Perecseny

Herszon és Kramatorszk az orosz–ukrán háború frontvonala mellett található települések, ahol már eddig is nagyon sok civil, köztük gyermek áldozata volt az oroszok drón- és rakétatámadásainak. Ezekből a városokból, továbbá a szintén rendszeresen rakétázott fővárosból, Kijevből, valamint a munkácsi légítámadás miatt a harcok által már ugyancsak érintett Kárpátaljáról is érkeztek gyerekek a balatoni táborba, amelyet a XII. kerületben és az ország más részein élő több száz jólelkű ember adományai révén szerveztek meg.

„Ezzel a táborral megmutathattuk, hogy az ország lakosságának jelentős része emberségesebben gondolkodik a háborús kérdésekről és Ukrajnáról, mint

Az önkormányzat július elején hirdette meg a gyűjtést, aminek keretében meglepően gyorsan összejött a szükséges pénzösszeg:

alig egy hét alatt közel nyolcszázán több mint 11 millió forintot ajánlottak fel.

Végül ötvenhárom gyermek, valamint tizenegy kísérő nyaralt együtt augusztus végén a XII. kerület szántódi táborában a budapesti ukrán nagykövetség közreműködésével. A háború sújtotta területekről sok olyan gyerek érkezett, akinek a szülei meghaltak, vagy megsérültek a fronton.

saját fejlesztésű játékaikat mutatta be, azzal a nem titkolt céllal, hogy „a gyerekek a valóságból egy kicsit kilépjenek az álomvilágba”.

„Ez a tábor végre nem a háborúról szólt, hanem a közös, gondtalan együttlétről. Bár civil szervezetek felajánlották, hogy traumafeldolgozó foglalkozásokat tartanak, az ukrán fél is azt kérte, hogy inkább az örömről és a kikapcsolódásra helyezzük a hangsúlyt. Így mi is ennek szellemében állítottuk össze a programokat: egy valódi örömtábort szeretnénk volna megvalósítani, ahol a főszerrep az önfeledt nyaralás” – emelte ki Jósza Bálint fő szervező.

„Jó volt látni, hogy a gyerekek nagyszerűen érzik magukat” – osztotta meg lapunkkal benyomásait a polgármester, megemlítve, hogy azért voltak olyanok, akik megjedtek, amikor becsapódott egy ajtó,

otthon ugyanis az erősebb zajok leggyakrabban a rakéta-becsapódásokat, fegyverroppogásokat jelentik.

Ezzel együtt reméli, hogy a táborozók a balatoni nyaralás idejére el tudták felejtetni, milyen helyen kell élniük. Hozzátette: az idei siker alapján jövőre ismét megrendezhetik a tábor.

-v-

Kovács Gergely látogatása idején Perecseny éppen Ukrajna függetlenségének napját ünnepelte

NEHEZEN VISZONOZHATÓ VENDÉGSZERETET

Kovács Gergely polgármester Sándor Fegyir ukrán nagykövet közvetítésével augusztus végén a kárpátaljai Perecsenybe látogatott. Az volt a cél, hogy testvérvárosi kapcsolatot építsen, így a település vezetőjével, Ivan Pohorilyával találkozott.

„Elég nehezen viszonzható vendégszeretetben volt részünk” – beszélt a látogatás körülményeiről Kovács Gergely. Mint mondta, a város épp Ukrajna függetlenségének napját ünnepelte, aminek különös jelentőséget ad, hogy a háború miatt gyakorlatilag az ország léte került veszélybe. Az ünnepi programokon részt vevők soraiban kevés középkorú férfit lehetett látni – jelentős részük ugyanis a fronton harcol, vagy más katonai szolgálatot teljesít. Kitért arra is, hogy a háborúnak a tragikus eseményeken túl pozitív hozadéka is van Kárpátalján: mivel a megtámadott területekről sok ember és cég költözik a még mindig biztonságosnak tekinthető régióba, jelentős fejlesztések indultak meg. Perecsenyben is bővül egy gyár, aminek a tervek szerint annyi alkalmazottja lesz, mint amennyi a város teljes lakossága.

A XII. kerület és Perecseny polgármestere több témáról is egyeztetett: felmerült közös sport- és kulturális esemény szervezése, továbbá hogy perecsenyi gyerekek is kaphassanak majd lehetőséget a magyarországi táborozásra. Szó esett arról is, hogy Magyarországon elsőként a Hegyvidéken állítanának fel az ukrainai áldozatoknak emléket állító szobrot. Ennek tervezője a miniszobairól ismert, Kárpátaljáról származó Kolodko Mihály lenne, akinek Perecsenyben is láthatók az alkotásai. Az együttműködés további részleteiről várhatóan az ősz folyamán itt, a XII. kerületben tárgyal majd a két polgármester, hiszen Kovács Gergely viszonyozza Ivan Pohorilya meghívását.

Kovács Gergely, a XII. kerület és Ivan Pohorilya, Perecseny polgármestere

ahogy most a kormányunk teszi sajnálatos módon” – mondta lapunknak Kovács Gergely polgármester, aki kezdeményezője volt az adománygyűjtésnek, és maga is ellátogatott Sándor Fegyirrel, Ukrajna magyarországi nagykövetével a szántódi táborba.

A tíznapos kikapcsolódás programjait – a kutyás foglalkozásoktól a társasjátékokon át a skanzenlátogatásig – szinte kizárólag önkéntesek felajánlásainak köszönhetően lehetett megszervezni. Egyikük, Pálffy László matematikus például a

HEGYVIDÉKI EGÉSZSÉGNAP

HELYSZÍN: MOM Kulturális Központ
IDŐPONT: 2025. szeptember 20. 9:00 - 14:00 óra között

ELŐADÁSOK, TORNA

9:00 – 9:30

EGÉSZSÉGES ÉTKEZÉS A MUNKAHELYEN
Előadó: Török Tímea, dietetikus, egészségfejlesztő

9:30 – 10:00

HPV ALAPÚ NŐGYÓGYÁSZATISZÚRÉS
Előadó: Dr. Lukács Edina

10:00 – 11:00

TARTÁSKÖZPONTÚ MOZGÁSPROGRAM (polifoam szükséges!)

11:00 – 11:30

HUNCHEST – LOW-DOSE MELLKAS CT TUDÓRÁK SZÚRÉS
Előadó: Dr. Tárnoki Ádám Domonkos

11:30 – 12:00

EMLŐSZÚRÉS
Előadók: Dr. Tóth Eszter, Dr. Ujlaki Mátyas

12:00 – 12:30

VASTAGBÉLÁK SZÚRÉS
Előadó: Dr. Pozsár József

12:30 – 13:00

ZÖLD RECEPT
Előadók: Dr. Novák István egészségügyi tanácsnok és Kocsik Tekla alpolgármester asszony

13:00 – 14:00

KAMASZKORI KRÍZISEK
Előadó: Dr. Személyácz János, a Magyar Addiktológiai Társaság elnöke

www.hegyvidek.hu | www.facebook.com/Hegyvidek

HEGYVIDÉKI EGÉSZSÉGNAP

HELYSZÍN: MOM Kulturális Központ
IDŐPONT: 2025. szeptember 20. 9:00 - 14:00 óra között

SZÚRÉSEK ÉS TANÁCSADÁSOK

Alapvető állapotfelmérések

- Kézi szorítóerő mérés
- Testösszetétel vizsgálat (Inbody mérés)
- Fizikai erőnlét teszt
- Funkcionális állapotfelmérés
- PSA-szűrés
- Helicobacter-szűrés
- Allergia prick-teszt
- Memóriaszűrés
- Általános orvosi tanácsadás

Kardiológiai szűrések

- Vérnyomásmérés
- Vércukorszint mérés
- Koleszterinszint mérés
- Szaturációmérés
- EKG vizsgálat
- Kardiológiai kérdőíves kockázatfelmérés
- Kardiológiai orvosi konzultáció
- Kézi szorítóerő mérése dynamométerrel
- Teljes körű kardiológiai szűrés

Pszichológiai és életmód tesztek

- Konfliktusmegoldó teszt
- Pszichológiai jóllét teszt
- Szeretetnyelv-teszt

Tanácsadások és kiegészítő szolgáltatások

- Táplálkozási és dietetikai tanácsadás
- Pszichológiai tanácsadás és depressziószűrés
- Kézcanner-vizsgálat
- Légzésfunkció vizsgálat és kiértékelés
- Gyógymassázs (ülőmasszázs)
- Testszírmérés

Gasztro-sarok – egészséges ízekkel

Fedezd fel, hogyan lehet a magyar konyha hagyományos ízeit újragondolni teljesen növényi alapanyagokból!

Egy külön standon várnak téged minőségi, tisztított vízzel készített, kizárólag növényi alapú ételek – amelyek egyszerre finomak, táplálóak és egészségesek.

„Hagyomány és egészség egy tányérban!”

www.hegyvidek.hu | www.facebook.com/Hegyvidek

Hogy könnyebben induljon a tanév

Az iskolakezdés anyagiilag nehéz helyzetbe hozhatja a rászoruló családokat. Rajtuk szeretne segíteni a XII. kerületi önkormányzat különböző támogatásokkal, amiket most már többen vehetnek igénybe a jogosultsági összeghatárok év eleji és májusi, együttesen közel 20 százalékos emelésének köszönhetően.

Tanévkezdési támogatásra jogosult az az általános iskolában, szakiskolában, középiskolában, főiskolán vagy egyetemen tanuló gyermek, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 123 100 forintot, fokozottan rászoruló gyermek esetében a 138 500 forintot. A tanulónként 20 000 forint összegű támogatás iránti kérelem **szeptember 30-ig** nyújtható be.

Iskolai tanulók szociális ösztöndíjára jogosultak azok a nappali tagozatos tanulók – az általános iskola 4. osztályának elvégzésétől a szakiskola, középiskola befejezéséig –, akiknek a tanulmányi eredménye a kérelem benyújtását megelőző tanév végén elérte, vagy meghaladta a 4-es átlagot. Rajtuk kívül – új lehetőségként – azok a diákok is igényelhetik az ellátást, akik a múlt tanévben az egy évvel korábbi tanév végi eredményükhöz képest legalább egy egészet javítottak átlagukon. A támogatás feltétele, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 123 100 forintot, fokozottan rászoruló gyermek esetében a 138 500 forintot. A támogatás tanulmányi évre állapítha-

tó meg, az ösztöndíj havi összege 11 500 forint. A kérelmet **október 31-ig** lehet benyújtani.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást igényelhet az önkormányzattól az a család, amely időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül, és ezért a gyermek eltartásáról más módon nem tud gondoskodni. A támogatás feltétele, hogy a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 103 500 forintot, fokozottan rászoruló gyermek esetében a 119 800 forintot. A támogatás összegének megállapítása egyéni elbírálás alapján történik.

Gyógyászati segédeszköz vásárlásának támogatása is igényelhető a gyermek egészségi állapotának megőrzése vagy helyreállítása céljából. A támogatás abban az esetben állapítható meg, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 123 100 forintot, fokozottan rászoruló gyermek esetében a 138 500 forintot, valamint a család nem rendelkezik a gyermekvédelmi törvényben meghatározott vagyonnal. A támogatás összege a segédeszköz árának 80

százaléka. A maximálisan adható összeg az évközi emelés eredményeképpen 35 000 forintról 50 000 forintra nőtt.

Gyermekéktetetésért fizetendő térítési díj támogatása kérhető, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az 57 000 forintot, és a család nem rendelkezik a jogszabályban meghatározott vagyonnal. A támogatás mértéke a család egy főre jutó jövedelmétől függ. A kérelmet **szeptember 30-ig** kell benyújtani ahhoz, hogy a támogatással csökkentett térítési díjat szeptember 1-jétől meg lehessen állapítani.

A támogatási kérelmekhez szükséges formanyomtatványok letölthetők a hegyvidek.hu oldalról, a Támogatás, gondoskodás menüpontból, valamint személyesen a népjóléti irodában, ügyfélfogadási időben lehet ezekhez hozzájutni. Ugyanitt van mód a kérelmek benyújtására.

A népjóléti iroda címe: Ugo-csa utca 11. (bejárat a Böszörményi út 14. felől).

Ügyfélfogadás: hétfőn 13.00–17.30, szerdán 8.00–16.00, pénteken 8.00–12.00.

FORRÁS: XII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT

Több tanszer gyűlt össze, mint amennyire szükség volt

Harminc rászoruló általános és középiskolás gyermek számára gyűjtött tanszereket az önkormányzat az elmúlt napokban. Az akció a vártnál is nagyobb sikerrel zárult, hiszen a ceruzáktól a füzeteken át az iskolatáskákig számos tanszervekből több felajánlás érkezett, mint amennyire most szükség volt. Ám a többlet sem vész kárba: ezeket később igény szerint kapják meg az érintett diákok a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ közreműködésével.

Hármat tojt a hegyvidéki turul

„Egy turullal se nagyon tudtunk mit kezdeni, erre most idetojt. Szerencsére van egy közösségi finanszírozásból épült állatkert Hatvanpusztán, majd elvisszük oda a kis madarakat” – írta közösségi oldalán Kovács Gergely polgármester néhány kép kíséretében, amiken a harcias hegyvidéki bronzturul három tojással együtt feszít a talapzatán. (Időközben kiderült: a fiókák már nem tudnak kikelni a tojásokból, azokat ugyanis, egy YouTube-ra feltöltött videó tanúsága szerint, kirugdosta a fészekből a Magyar Éltető Egyesület elnöke, Vékony Csongor.)

„Viszonylag kevés dolgot tudunk kezdeni a szoborral, mivel műemlékké nyilvánították” – mondta el lapunknak a polgármester a tojásos akcióját követően. Mint ismeretes, Lázár János építési és közlekedési miniszter, annak érdekében, hogy ne lehessen áthelyezni a szobrot, ideiglenes műemléki védelem alá helyezte azt tavaly

FORRÁS: MKKP

A kerületiek is adhatnak ötleteket a turulos tér elnevezésére

októberben. Miután a döntést megtámadta az önkormányzat, a bíróság június végén megszüntette az ideiglenes védelmet. Július elején azonban már meg is jelent egy új rendelet arról, hogy Lázár János nemzeti emlékek minősülő műemléknek nyilvánította a szobrot.

Kovács Gergely arról is beszélt, hogy az önkormányzat szeretne nevet adni a jelenleg névtelen turulos térnek, ehhez pedig a kerületiektől várnak majd ötleteket. Az elnevezésről – a XII. kerületi képviselő-testület felterjesztése alapján – a fővárosi közgyűlés hozza meg a végső döntést.

mm.

Disznó-saga: kezdődik a gyérítés

– Legyenek elzárva a kukák, hogy ne tudjanak enni ezekből!

– Vadbiztos kerítésekre van szükség, mert az állatok előszeregettel túrják fel az ágyásokat, az öntözőrendszereket, és fogyasztják a lehullott gyümölcsöket, a komposztálók tartalmát.

Ha a gyérítéssel párhuzamosan mindez megvalósul, a vad-disznók maguktól is visszahúzódnak az erdőbe. Egyszerűen azért, mert nem találnak több ételmet, vizet az emberlakta területen.

SEGÍTHETNE AZ ÁLLAMI SZEREPVÁLLALÁS

Földvári Attila, az Országos Magyar Vadászkamara szóvivője, az Országos Magyar Vadászati Védegylet főmunkatársa lapunknak elmondta, hogy a vaddisznó csak vadászterületen vadászható, a város pedig nem tartozik ebbe a körbe. Ha tehát az állatok elszaporodnak, és problémássá válik a jelenlétük a lakóövezetekben, a fegyveres elejtés – extrém esettől eltekintve, akkor is rendőrségi engedéllyel és nagyon körülményes helyzetet előidézve – nem opció. (Fontos tudni: ha erre mégis szükség van, az sem kötelezettsége senkinek, így ha egy vadász vállálja, akkor voltképpen önkéntes segítséget nyújt.)

A szakember felhívta a figyelmet, hogy bár a vadgazdálkodásnak köszönhetően 2018 óta országos szinten kevesebb mint a felére csökkent a vaddisznók száma, a városokra éppen nem igaz ez a tendencia.

„Ha bármilyen módszerrel eltávolítunk egy vaddisznót a lakóövezetből, rövid időn belül másik jön a helyére. Sőt, egy lengyelországi példa azt mutatja, hogy a 40 kilométerre elvitt állat 48 órán belül visszatért oda, ahol

befogták. És ez mindig így lesz, amíg a vaddisznó könnyen talál ételmet, vizet és búvóhelyet a városban” – magyarázta Földvári Attila.

Hozzátette, hogy tüneti kezelésként opció lehetne egy szakszolgálat létrehozása, amely kézbe veszi a problémát: „Persze

kromoszómaváltozás miatt jobban bírják a stresszt, így a városi közegbe is sokkal inkább be tudnak illeszkedni.

A Pilisi Parkerdő Zrt. szóvivője elmondta, hogy a vadakkal kapcsolatos intézkedési jogosultságuk csak a települések külterületére korlátozódó vadászterü-

FOTÓ: SÁRKÓZTY GYÖRGY

Ő is fél tőlünk, mi is tőle, nem baj, ha minél kevesebbszer találkozunk

ehhez szakemberek, források szükségesegek. Ha a vadászkamara segítségét kéri, szívesen kifejtjük a meglátásainkat, de a megoldást nem nálunk kell keresni.”

TÁMAD AZ EVOLÚCIÓ!

Fontos leszögezni, hogy a lakosságot zavaró vaddisznók nem az erdőkből járnak be a városba. Ez egy az erdőtől teljesen elkülönülő, belterületen élő és ott is szaporodó populáció.

A Pilisi Parkerdő Zrt. a gödöllői Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemmél közös kutatást indított a témában, amely megállapította, hogy a belterületen észlelt vaddisznók jellemzően éltetvilszerűen tartózkodnak a lakóterületeken – tájékoztatta lapunkat Mészáros Péter. További érdekesség, hogy egy

letre terjed ki. Budapestén elsődleges céljuk a vadállomány alacsony szinten tartása, ami leginkább hasonlít a természetes állapothoz. Ezzel biztosítható, hogy minél zavartalanabban érvényesülhessenek az erdők természetes folyamatai. Ami a belterületi vadállatok kezelését illeti, ez az önkormányzat, a rendőrség és a mezőőri szolgálat együttműködésében történhet.

„A XII. kerületi önkormányzatot díjmentesen segítjük a belterületi vadlétszám minél hatékonyabb visszaszorításában – emlékeztetett a szóvivő. – A többi között évek óta hét darab befogó használati lehetőséget biztosítjuk, valamint gondoskodunk a belterületen befogott vaddisznók tetemeinek szakszerű ártalmatlanításáról.”

MM.

HEGYVIDÉKI
ÖNKORMÁNYZAT

SZOMSZÉDOM

AZ EGÉSZ VILÁG!

Összkulturális fesztivál a Hegyhíden!

2025. szeptember 25-28.

12. kerület, Városháza tér

Cześć! Sveiki! Oi! ahoj! ИПУБИТ! Tελα! мненију! ahoj!

Ismerd meg a különböző nemzetek szokásait, italaít, ételeit, iskolai és nevelési módszereit, játékaít és zenéit!

PROGRAM

ELSŐ NAP

szeptember 25. csütörtök, 16:00-20:00

A VILÁG ÉTELEI

16:00-16:10

Kovács Gergely a XII. kerület polgármestere megnyitja a Fesztivált

16:15-17:15

Fiala Borcsa előadása a nemzetiségi családi ebéd szokásairól

17:20-18:20

Saly Noémi, Lázár chef és Fiala Borcsa beszélgetése a világ ételeiről

18:30-20:00

DJ Badoo Marci

SÁTOR:

16:00-16:45

lengyel piengi húsos, Zurek leves, mini zapiékanka

16:45-17:30

bolgár kebabcsé, sopszka, tarator leves

17:30-18:15

ukrán Borscs leves

18:15-19:00

örmény gurabije, gata,gumpa + gránátalma üdítő

19:00-19:45

szlovák sztrapacska

civil sátor:

helyi nemzetiségi civil szervezetek programjai

fantázia sátor:

hozd létre a saját fantázia országodat!

MÁSODIK NAP

szeptember 26. péntek, 16:00-20:00

A VILÁG ITALAI ÉS SÖREI

16:00-17:00

Fiala Borcsa és Földvári Gergő beszélgetése a világ italaíról, etimológiai, a különböző nemzetiségi italok elnevezéseiről, eredetéről, szokásaikról

17:15-18:15

Fiala Borcsa és Katona Csaba beszélgetése a világ söreiről, saját sör bemutatkozik / Fehér Nyúl sörfözde sörkóstoló (regisztrációhoz kötött!)

18:30-20:00

Hét hat együttes koncert

SÁTOR:

szlovák sátor:

sör kóstoló, bor, pálinka, Tátra tea

civil sátor:

helyi nemzetiségi civil szervezetek programjai

fantázia sátor:

hozd létre a saját fantázia országodat!

HARMADIK NAP

szeptember 27. szombat, 10:30-20:00

A VILÁG GYERMEKEI

11:00-12:00

Danny és Béla mesekoncert

12:30-13:30

Csillagvizsgáló (üstökös főzés)

13:45-14:45

Léleknevelő workshop és előadás

15:00-16:00

KÉK VONAL kerekasztal beszélgetés a beilleszkedés nehézségeiről, a különböző nevelési módszerekről, szélsőségekről

16:00-17:00

Sound check Háni, Felhő utca, Sena

17:00-17:30

Háni (diák)

17:45-18:15

Felhő utca (diák)

19:00-20:00

SENA Dagadub koncert

PÁRHUZAMOSAN:

10:30:-14:00

játék piac (regisztrációhoz kötött)

11:00-14:00

között arcfestő és hajfonó

SÁTOR:

német sátor:

Eins, zwei, drei, picke, pocke, hai - német nemzetiségi játékok és táncok

szlovák sátor:

14:00-18:00 népi kifestő, szlovák gyerekjátékok

örmény sátor:

14:00-18:00 rézmedál készítő workshop

lengyel sátor:

kitűzők készítése, hímzés workshop

civil sátor:

helyi nemzetiségi civil szervezetek programjai

fantázia sátor:

hozd létre a saját fantázia országodat

csillagvizsgáló sátor:

12:00-14:00 Kistávcsöves észlelés, tér-idő trambulín

NEGYEDIK NAP

szeptember 28. vasárnap, 12:00-20:00

A VILÁG ZENÉI

12:00-12:50

Kárpátok színei / ukrán együttes

13:00-13:50

Hegedüs Annamária és Reményi Katalin előadása Örményországról utána Dudukia Trió

14:00-14:50

FalkaFolk együttes/bolgár együttes + tánc ház

15:00-15:50

Bolgár, macedon, román, török, görög tánc tanítás

16:00-16:50

Sofia és barátai / Görög együttes

17:00-17:50

Szlovák együttes / Lett együttes

18:30-20:00

Besh o Drom koncert

SÁTOR:

szlovák sátor:

14:00-18:00 hangszerbemutató, népi szóttesek + sztrapacska, sör

örmény sátor:

13:00-tól dolma kóstoló (Keszy-Harmath Pétemé)

portugál sátor:

14:00-16:00 tile painting workshop

ukrán sátor:

Borscs leves kóstoló

lett sátor:

étel kóstoló, képkiallítás

civil sátor:

helyi nemzetiségi civil szervezetek programjai

fantázia sátor:

hozd létre a saját fantázia országodat!

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják!

hegyvidek.hu

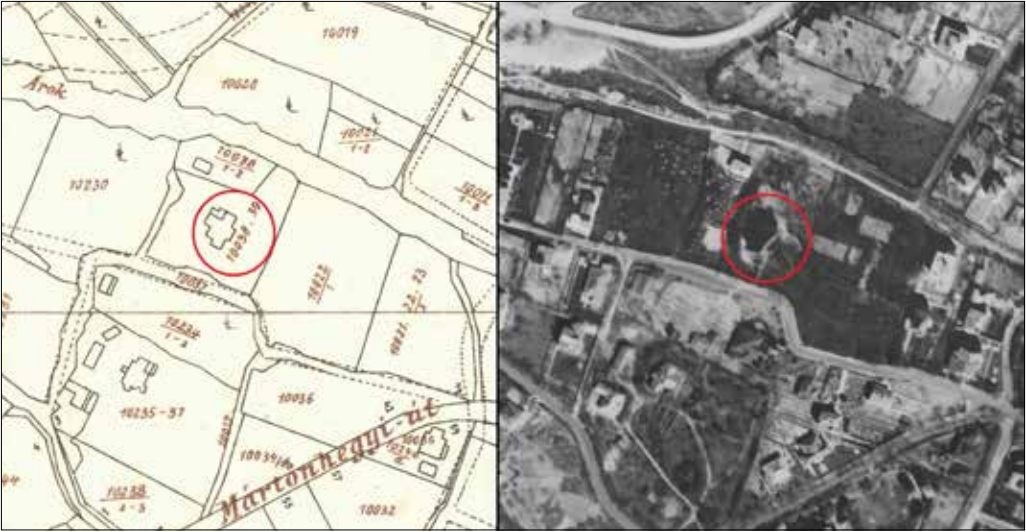
Tragédiák és titkos szerelem az egykori Erzsébet-lakban

A mai Dobsinai utca 7. alatt áll egy elegáns, századfordulós villa, amely az idén ünnepli a 130. születésnapját. A környéken csak Erzsébet-lakként ismert épület múltja bővelkedik fordulatokban: falai közt tragédiák és újrakezdekések sora játszódott le az elmúlt közel másfél évszázadban. A villa első gazdája egy országgyűlési képviselő volt, aki végül a saját házában vetett véget az életének. Később több tulajdonos váltotta egymást, majd a rendszerváltás után iskola költözött ide. Nemsokára új fejezet kezdődik: a villában kap helyet a XII. kerület inkubátorháza. De ki volt Erzsébet, akinek a nevét viseli az épület? Mit mesélnek a régi térképek, tervrajzok és a korabeli lapok? Utánajártunk a villa kalandos múltjának – tartsanak velünk!

A Dobsinai utca 7. alatti villa eredeti tervei nem maradtak fenn, így sokáig csak találgatni lehetett, ki és mikor építtette az elegáns házat. Egy fontos kapaskodót azonban ad a hom-

tén építész Hauszmann Sándor tervezett. Egy évvel később már bővítésekről olvashatunk; nagyobb lett az istálló és a kocsiszín, sőt jégverem és pince is épült.

homlokzatára »Erzsébet-lak«, »Ilona-lak«, vagy a humorizáló »Összekuporgatta-lak« és a keserű ízű »Megkoplaltá-lak« felírás és egy egész sor hasonló. Akik ezeket a neveket házaik homlokzatára

Térképészlet 1908-ból (balra) és 1944-ből

lokzaton olvasható felirat: „1895 Erzsébet lak”. Ez alapján egyértelműen arra következtethetünk, hogy az épület 1895-ben készült.

AZ ÉPÍTETŐ ÉS A KEZDETEK

Az építtető kiléte és a pontos dátum egészen a közelmúltig homályban maradt. A legfrissebb kutatások azonban választ adnak a kérdésekre: a házat Kovács József, a neves ügyvéd készíttette, miután 1895 szeptemberében engedélyt kapott rá. Erről az *Építő Ipar* című szaklap adott hírt az 1895. szeptember 18-i számában: „Kovács József I. ker. Orbánhegyen 7444. hr. sz. telken épít. nyaraló, istálló és mellékhelyiségek.”

A teletszám alapján a helyszín beazonosítható, így biztosan tudjuk:

a szaklap által említett nyaraló nem más, mint a ma is álló Erzsébet-lak.

A villa mellett több kiszolgáló-épület is készült – istálló, gazda-

Különösen értékesek azok az 1897-ből fennmaradó építési tervek, amik nemcsak az új melléképületeket ábrázolják, hanem egy apró helyszínrajzon a villa eredeti alaprajzát is mutatják. Ezekből kiderül, hogy a melléképületek a mai háztól északnyugatra helyezkedtek el.

A VILLA NEVE: ERZSÉBET-LAK

A villát építtető dr. Kovács József ügyvéd nem volt ismeretlen a közéletben: a híres Baldácsy-hagyaték gondnokaként és 1892–1896 között Hajdúnánás országgyűlési képviselőjeként is dolgozott. A ház homlokzatán olvasható „Erzsébet lak” felirat azonban a mai napig izgalmas kérdést vet fel: kit rejt a név?

A korszakban általános szokás volt, hogy a villák építtetői családtagjaikról nevezték el házait. Már az 1890-es években is tucatnyi hasonló „-lak” elnevezés terjedt el Budapesten és szerte az országban. Arról, hogy ezek inkább feleségekről, lányokról, unokákról vagy titkos szerel-

kiirták, vagy kiírtatták, általában össze emberek voltak, nem szégyelték, hogy szívükhöz bizonyos Erzsébet, vagy Piroška áll legközelebb [...]”

A villák sok esetben a tulajdonos lánya után kapták a nevüket – így elkerülve a kínos helyzetet, hogy válás vagy özvegyesség után az épület homlokzatáról le kelljen kaparni az egykori feleség nevét... A Hegyvidéken például a Költő utca 1. alatti épületet Milassin Vilmos keresztelte el Lívia-villának, lánya, Milassin Lívia Leopoldina Alvine után.

A Dobsinai utcai ház esetében azonban minden jel arra utal, hogy az Erzsébet-lak nem lány-, hanem inkább feleségnévhez vagy szerelemhez köthető. Kovács József ugyanis 72 évesen építtette, ekkor pedig már volt egy 12 éves fia, ifjabb Kovács József. Könnyen lehet, hogy a fiú egy idősebb,

talán titkos szerelem gyümölcse volt.

Azt, hogy a feleségétől született-e, aki később meghalt, vagy egy másik, rejtett kapcsolatból jött világra, nem tudni – de minden jel arra mutat, hogy a villa Erzsébetről, a gyermek édesanyjáról kapta a nevét.

VÉGZETES SORSOK A VILLÁBAN

Dr. Kovács József ügyvéd 1896-ig országgyűlési képviselőként dolgozott, ezután azonban a lapok szerint teljesen visszahúzódott, és magányosan élt a villában, amelyet szinte soha nem hagyott el. Lelkiállapota fokozatosan romlott, és 1901 októberében tragikus döntést hozott: mellbe lőtte magát házában. Bár még órákig életben maradt, másnap reggel belehalt sérüléseibe.

A történeteket számos lap feldolgozta, hiszen a hír nagy visszhangot keltett. A *Hazánk* 1901. november 22-i száma így tudósított az esetről: „A kedvre virradó éjjel Kovács József ügyvéd, volt országgyűlési képviselő agyonlőtte magát Budán, az Orbánhegyen levő nyaralójában [...] Ejjel egy óraker követte el az

öngyilkosságot. Nem halt meg azonnal, reggel 7 óráig vívódott a halállal. A hajdúnánási kerület képviselte 1892-től 1896-ig. Ő volt a híres Baldácsy-féle óriási hagyaték gondnoka. Hogy mi az oka öngyilkosságának, senki sem tudja.”

A Magyar Szó részletesebb képet festett, és leírta, hogy Kovács 1896 óta teljesen visszavonultan élt, egyre súlyosabb idegbaj gyötörte, ezért aludni sem tudott. Bár környezete mindent megtett, nem tudta megakadályozni, hogy búskomorságba süllyedjen.

„Tegnap délelőtt elment hazulról, de csakhamar ismét visszatért és megebédelvén, szobájába zárkózott, ahonnan többé elve nem jött ki. Horváth Irma gazdasszonynak már fel sem tűnt az öreg úr zavart magaviselete, mert ehhez az utolsó napok alatt már hozzászokott. Este tíz óra felé egy revolverlövés zaja verte fel csendjéből a házat. A gazdasszony, ifj. Kovács József kíséretében kutatni kezdett és legnagyobb meglepetésére az öreg úr szobájának ajtaját zárva találta. A házmester kinyitotta az ajtót és ekkor borzalmas látvány tárult a házbeliék elé. Dr. Kovács József ingre vetkőzve ott feküdt a szőnyegen,

kezében görcsösen szorongatta a még füstölő forgópisztolyt, míg melléből, egy lött sebből patakzott a vér...

Az asszony vizes ruhával letörölte a vért az öreg úr melléről és ágyba fektette. A gazdasszony rémültében annyira elvesztette lélekjelenlétét, hogy csak egy pár óra múlva jutott eszébe, hogy orvost hívjon, de már ekkor késő volt, mert Kovács reggel negyed 8 órakor meghalt.”

Hamarosan újra benépesül a villa, itt kap helyet az önkormányzat inkubátorháza

A beszámolókból az is kiderült, hogy Kovács József végrendeletet hagyott hátra. Ebben fiát, ifjabb Kovács Józsefet nevezte meg általános örökösének. A végrendelet végrehajtására és a fiú gyámságára pedig – mivel az ifjú ekkor még csak tizenhét éves volt – barátját, dr. Györffy Gyula ügyvédet, országgyűlési képviselőt kérte fel.

A VESZEDELMES KÁLYHA ÉS A VILLA ÚJ ÉLETE

A lakcímnnyilvántartás szerint ifjabb Kovács József 1909-ig lakott a házban, majd 1910-től már Kovács Ignác és társai szerepelnek a címen. Az újságcik-

Az 1897-es építési terven már látható az új istálló, jégverem és pince

kekből úgy tűnik, hogy a villát több bérlo is használta az 1910-es években, de időnként hosszabb ideig üresen állt. Emiatt fokozatosan romlott az állapot, a berendezések elhasználódtak, a kályha például kifejezetten veszélyforrássá vált.

A Népszava 1912. október 18-i számában arról olvashatunk, hogy egy takarítónő tragikus módon gázmérgezés áldozata

a telek darabjait, de a veszélyes kályha továbbra is gondot jelentett. A Magyarország 1914. január 3-i száma arról tudósított, hogy „Gergely Győző újságíró és családját ma reggel a cselédei eszméletlen állapotban találták a Mártonhegyi út 44. szám alatti lakásukon. A kihívott mentők megállapították, hogy a hálószoba kályhájának megrepedt a csőve és a kitóduló szénagáz lett rosszul az újságíró és családja.” Szerencsére ekkor mindenki életben maradt. Később már nem lehetett hallani-olvasni hasonló balesetekről.

Az 1930-as években új korszak kezdődött. Dr. Halom Dezső és felesége költözött be, akik

hamarosan továbbadták a házat dr. Iharos Istvánnak, az Országos Földhitelintézet cégvezetőjének. Ő családjaival egészen az államosításig birtokolta az épületet. A következő évtizedekben több lakó is megfordult a ház-

Egyértelmű bizonyíték az építés dátumára

sági melléképület, pince és kocsiszín –, ami jelzi, hogy nemcsak lakóháznak, hanem komoly nyaralóbirtoknak szánták a területet.

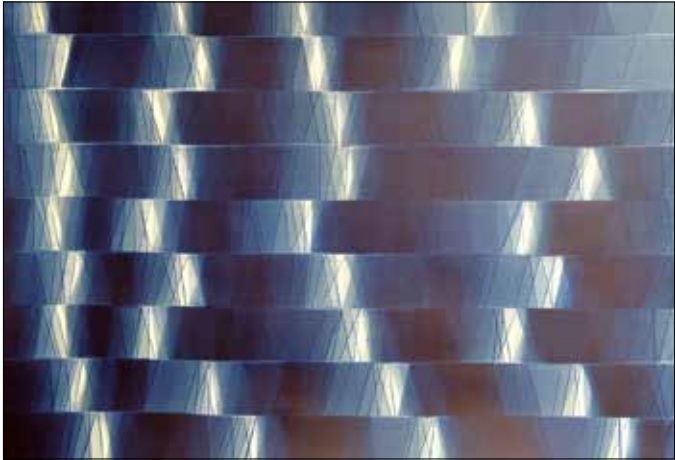
Az *Építő Ipar* később többször beszámolt a munkálatokról, például 1896 áprilisában arról írt, hogy a gazdasági épületeket átalakítják, amiket a neves építész, Hauszmann Alajos fivére, a szín-

mekről kapták a nevüket, eltértek a vélemények. Az *Észak-Magyarország* című lap 1958. október 31-i számában így írt erről: „Régi divat, hogy családi házak, nyaralók homlokzatára felírják, vagy téglaképzéssel, köfaragással odaörökitik azt a nevet, amellyel a házacska tulajdonosa legszívesebben illeti nagybecsű ingatlanát, így kerül a házak

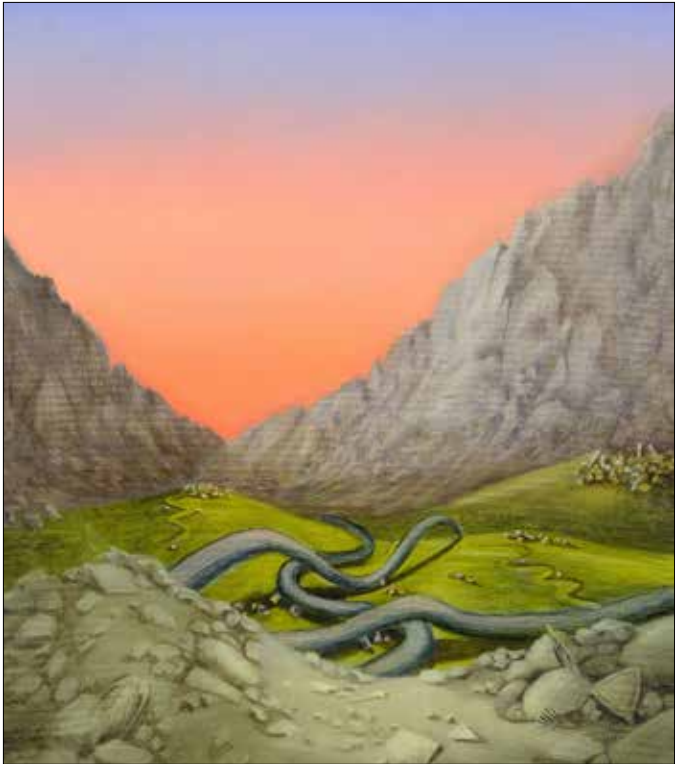
ban, amely a rendszerváltás után, 1995-ben új funkciót kapott: a földszintjén három terem alakítottak ki a mai Tamási Áron iskolának, de művészeti szakközépiskola is működött a falai között.

A villa 2009-ben helyi védelem alá került, egy évvel később az iskola kiköltözött az épületből. Amely azóta csendben állt, és várta, hogy újra benépesüljön. Most ismét új korszak kezdődik: az Erzsébet-lak hamarosan a XII. kerület inkubátorházaként születik újjá, és kulturális, közösségi élettel tölti meg az immár 130 éves villa tereit.

Földváry Gergely

Sági Gyula: Cím nélkül

Szabó Anna-Mária: Lelet

Koleszár Stella: Neurosis

Akvarellvulkánok és disztópia a művésztelepen

Egyéni látásmódokat és a közös munka inspirációját ötvözte műveiben az a tizenkét hazai, határon túli és külföldön élő magyar alkotó, aki meghívást kapott a nyáron a MOMkultban rendezett XXVI. Hegyvidéki Nemzetközi Művésztelepre. Az alkotói folyamatokba nyílt nap keretében lehetett bepillantani, a „vízió” témája köré szerveződő, kététnapos tábor pedig egy közös tárlattal zárult a Hegyvidék Galériában.

Ahhoz, hogy miféle víziók mozgatják a vizuális művészetben alkotók fantáziáját, Meggyesházi Éda kurátor szakmai megnyitója is támpontokat adott. Fazakas Ildikó grafikus családi fotóalbumokból inspirálódva keresi a generációk közötti kapcsolatokat; Ferencz S. Apor installatív dobozképein a kapcsolati háló és az emberi konfliktusok mibenlétét vizsgálja; Kis Endre figuratív, disztópikus festészete a civilizáció káros hatásait jeleníti meg enyhe iróniával; Koleszár Stella üveg munkái és akvarellvulkánjai a kollektív tudatalattiból táplálkoznak; Lak Róbert organikusan absztrakt és figurális kompozícióinak főszereplője maga a gesztus.

Mikro- és makrokozmosz találkozik Méry Beáta festményein; Papageorgiu Andrea gyermekkori nosztalgiával gangos folyókat örökít meg zománcképein; grafikai és festészeti eljárásokkal a tenger változatos jelenségeit kutatja Sági Gyula; Szabó Anna-Mária a romantika természetáhitatával posztumán tájakat jelenít meg vásznain. Az épített környezet társadalomra gyakorolt hatását vizsgálja Székely Annamária. Festményeinek, installációinak térábrázolása több formában valósul meg: a háromdimenziós hatású, kék-piros képek intenzív színvilága 3D-s szemüvegen keresztül nyeri el ki egyensúlyozottságát. Sajátosan intenzív hangulatúak Todor Tamás szürrealis olaj-vászon munkái; Utcai Dávid papíralapú festményei építészeti és mérnöki tervrajzokat idéznek játékos technikákkal.

Budapest legrégebb óta, folyamatosan működő művésztelepét az önkormányzat támogatja, és a részt vevő alkotók minden évben itt hagyják egy-egy munkájukat, ezzel gyarapítva a gyűjteményt. A szervezők – Kallós Judit, a Hegyvidék Galéria vezetője és munkatársa, Szabó Annamária – azt tervezik, hogy a több száz darabból álló kollekcióból később más kiállítóhelyeken is bemutatnak válogatást.

Sz. D.

Székely Annamária: Tükrözőtt valóság

Nyílt napon tekinthettek be az érdeklődők az alkotói folyamatokba

Kis Endre a civilizáció káros hatásait jeleníti meg festményein

Papageorgiu Andrea: Csendes boldogság

Lak Róbert organikusan absztrakt és figurális kompozíciókat fest

Vegyünk egy reménytelen helyzetet.
Nem kell, hogy tragikus legyen, csak hétköznapi reménytelen, mint például egy lakásfelújítás. Nem, ne is legyen egy egész lakás, legyen csupán egy konyha.
Érezd magad felelősnek ezért a konyháért, tégy meg mindent, hogy jobb színben tűnhessen fel: szó szerint, mert a piszkosfehér, a pókhálószürke, az olajfoltbarna nem tetszetős, márpedig a cél az volna, hogy a konyhába belépők azt érezzék, ej, de takaros, tiszta konyha ez!
Szervezd úgy, hogy legyen egy hétvégéd, amelyet a család többi tagja házon kívül tölt. Készülj erre a hétvére lélekben és tárgyi felszereltséggel egyaránt, hangolódj rá a feladatra. Már péntek este kezd el a pakolást, készítsd elő a terepet, hogy aztán szombaton, egy korán kelést és az elmaradhatatlan kávé követoően csak a nejlont kelljen felragasztani a megfelelő felületre, a közönséges háztartási csomagolópapírt leteríteni a kövezetre, és kezdődhet a festés!
Nem baj, ha időnként megdicséred magad, igen, már azért is, mert előre gondoltál rá, és vettél közönséges háztartási csomagolópapírt. A frissen vásárolt törölrongyokért is jár egy dicséret, és a nem a papíron landoló festékpöttyök azon frissiben történő feltörléséért külön megveregetheted a vállad. Állapítsd meg nyugodtan, hogy tisztán dolgozol. Légy büszke magadra.
Este felé, amikor az árnyékokat nézed átfestetlen foltoknak, és újra és újra átkened őket, ismerd fel tévedésedet, lásd be, hogy a munka nem folytatható, légy magaddal elnéző. Pakolj el – tisztaságot hagyva magad után –, maradj annyiban magaddal, hogy másnap, reggeli fényben még átnézed műved.
Vasárnap aztán egy-két apró javítástól eltekintve szinte már nem is kell dolgoznod, ha mégis lecsavarod a lámpabúrát, és elmosod, ismét elönthet egy kis titkos jóézés, de ne hagyj eluralkodni magodon, figyelmeztess magad, hogy még sok a dolgod! (Titokban reménykedhetsz, hogy házastársad majd elismerően szól munkádról, és külön szóvá teszi: Nahát, még a lámpabúrát is lecsavartad és elmostad!)

A festés eszközeinek a létrától a legutolsó icipici hengerig történő elpakolása után ne akaszd vissza a falra a bekeretezett csokoládépapírokat, amelyek egy évtizedet töltöttek a párhuzamosság elleni merényletként a falon. Tedd viszont vissza a polcra az őseidtól örökölt mozsarat és kávédarálót. Ügyelj rá, hogy családod megérkezésekor ne legyen mosatlan edény a mosogatóban, a konyha maga legyen a makulátlanság.
Ha mindezen erőfeszítések és a jól megérdemelt dicséző szavak után – Nahát, még a lámpabúrát is lecsavartad és elmostad! – a konyha mégsem kelt makulátlan benyomást, mert egy sokáig tartó és térben is jelentősen kiterjedt ázásnak tagadhatatlan nyomai látszanak a plafonon, ne légy rest, vedd tervbe a plafon felújítását is.
Illetve: ez már komolyabb feladat, legyen családi projekt! Házastársaddal közösen gletteljétek. Óvatosan illessétek kritikával a másik túl gyorsan száradó, csomósodó glettjét, könnyen kiderülhet, hogy a sajátotok sem különb. A plafont tartó hegehupák láttán állapítsátok meg, hogy ezt csiszolni kell. Innentől veheti kezdetét a reménytelenség!
Készüljétek úgy, mintha ez egy kivitelezhető feladat volna. Vegyetek még nejlont, takarjatok le mindent, sőt a kérdéses

folt köré mintegy baldachinként aláomló nejlonfüggönnyezetet szerkesszettek, amelyben ugyan a levegő mintha megriktna, de amelytől azt várjátok, hogy a port ki nem engedi.
A csiszolás első öt perce után házastársad állapítsa meg, hogy nincs az a nejlont, amelyen ez a mennyiségű por át ne hatolna, de folytassa heroikus küzdelmét további egy órán keresztül. Nagy darabokban szakadjon a nyakába a plafon, glettestül. Végső kétségbeesésében állapítsa meg, hogy ezen már javítani nem lehet, de majd átfesti, hogy a holdfelszínhez hasonló kráteres plafon legalább fehér legyen.
Bontsa el a nejlont.
Hökölj hátra a látványtól.
Amikor megállapítod, hogy a hajdanvolt tiszta konyha minden négyzetcentiméterét porréteg fedi, feltoluló érzéseidet próbáld véka alá rejtetni (nem fog sikerülni).
Keresetlen szavakat nem adok a szádba, megtalálsz őket magadtól is.
Am figyelmeztettek, visszavonulót kell fújni, házastársadat biztosítanod kell afelől, tudod, hogy erről nem ő tehet, sőt a nejlont te magad ragasztottad fel, ily módon ez a te hibád, már ha egyáltalán valaki tehet arról, hogy a por ilyen alattomos jószág.
Ha házastársad felkínálja, hogy takarítani fog, fogadd el. Kétségbeesítő helyzetetekbe legott avasd be barátnődet, per-se csak írásos üzenet formájában.
Üzenje meg, hogy *mindent* ért.
Üzenje meg továbbá: nem biztos, hogy használ, de neki bevált egy bizonyos gondolkodásmód, amely szerint képzeld el, hogy vajon két év múlva számítani fog-e ez a szituáció. Ha azt tudod mondani, hogy nem, akkor nyugodtan engedj el már most.
Írd meg neki, hogy tizennégy éve házastársad képes volt az eleve párosával teregetett zoknikat összevissza leszedni a szárítóról, és egy kupacban az ágyon hagyni őket, és ez a mai napig eszedbe jut olykor.
Barátnőd üzenje meg, hogy nagyon röhög.
Fussa el a szemedet a könny, és aztán röhögj te is, nagyon.

„A törököt eleinte a házmester gyerekeitől tanultuk”

Sipos Kata közgazdász, népzeneész és műfordító. Katával akkor találkoztam először, amikor török kortárs irodalmat kezdett fordítani, tizenöt éve tegeződünk. Egy ideig Törökországban élt, így lett török műfordító. Hétéves kora óta hegedül, a családja tele van tudósokkal és zenészekkel. Frissen induló gyerekfoglalkoztatója és sok egyéb mellett róluk is beszélgettünk.

– *Havay Viki népi énekesl gyerekfoglalkozásokat indul a Szent László Községi Házban „Szarkatánc – Magyar népi játékok és dallamok” címmel. Hogyan jött az ötlet?*

– Régen aktívan zenéltem, hétéves korom óta hegedülök. A népzene később jött,

élveztem, hogy nem kell kotta, kötetlenül, szabadon játszhatunk.

A Baár-Madas Gimnáziumban péntek délután rendeztünk tánc-házat. A Gvadányi-körben Nagy

mert már nagyon fiatalon megszerettem. A fiam is muzikális, hamar hallotta a nagypapát zenélni. Lilla táncra perdül, ha megszólal a gitár, a hegedű. Elvarázsolja, megnyugtatja. Sok mindenben segít a zene, fejleszti a ritmusérzékét, a memóriát, harmonizál. A fiam nagycsoportos ovisként kezdte a zeneiskolát Juhász Mónika tanárnőnél. Mivel addig sosem látott a kezében hegedűt, kijelentette, anya, te nem is tudsz zenélni! Ez anynyira felbőszített, hogy azt mondtam: jól van, Kopi, akkor most megmutatom, hogy anya is tud hegedülni, nem véletlenül

Vidám ankarai pillanat 1988-ból

Zsombor és felesége, Tóth Ida tanárok tanították a táncokat, amihez eleinte testvéremmel, Áronnal szolgáltattuk az élő zenét. Nagyon népszerűek lettünk, lakodalmakba is jártunk. Majd utána hosszú szünet következett. Megszületett a fiam, Koppány, akkor letettem a hegedűt egy időre. Szerettem volna zenélni, csak nem volt kivel; úgy hozta az élet, hogy szétszéledtek a zenésztársak. Egy ideje már keresgéltem, kivel lehetne újra zenélni, és közel is lakjon, hogy rendszeresen tudjunk próbálni. Mostanáig kellett várni! Egmásra találtunk Havay Vikivel, aki alapvetően népi énekes, több népi hangszeren is játszik. Tavaly tavasszal kezdtünk el próbálni a református templom alagsorában, hozta az ütőgardonját, így adott volt, hogy gyimesi dallamokat is fogunk játszani, egy pár dallamot kobzon is megszólaltat. Lelkesen gyakoroltunk, és jó fél év múlva a kislányom, Lilla ovi-jában ajánlottam az óvodavezetőnek, hogy szívesen jövőnk egy kis hangszerebmutatót tartani. Így indult újra a zenélés.

A ZENE, AMI ELVARÁZSOL
– Fontos a kicsiknek a zene. Kodály szerint a zenei nevelés kilelenc hónappal a születés előtt kezdődik...

– ...és nálam ez igaz! Meg sem születtem, édesapám otthon gyakorolt, aktívan zenélt a Molnár utcai Kalamajka táncházban, és én azokat a dallamokat már a születésem előtt hallottam. Úgyhogy szerintem azért is vagyok fogékony a népzeneire,

nek, egytől hétéves korig, tehát egyszerű, letisztult formákra kell gondolni. Körbeállunk, megfogjuk egymás kezét, párokba rendeződünk, araszolunk előre-hátra, megfordulunk, ugrándozunk, úgyhogy van benne énektanulás, tánc, tapsolás; el is röppen az a félóra. Viki tanított bölcsődékben, óvodákban, hozza a bevált módszertanát, amihez – velem kiegészülve – a hegedű sok mindent hozzá tud tenni.

A KLASSZIKUSTÓL A NÉPZENÉIG
– *Nem valami könnyű hangszer a hegedű.*

– Korán kell kezdeni! A fiamnál nagyon bevált; amikor még egy évet maradt az oviban, akkor felvételizett a Solti zeneiskolába. A szüleim ajánlották, hogy járjon úszni, vagy tanuljon zenét, mert már nem fogja lekötni az óvoda. Koppány most tizenhat éves, a Solti-ban hegedül, bravúrosan játszik. Nagypapájával napi szinten duóznak. Tagja, szolamvezetője a kerületi vonósenekar-nak, amellyel országos első helyezést nyertek. Kiváló zenetanárok tanítják, a karmester, Bolla Milán mindenfelé vitte őket. Turnéz-tak Hamburgban, Londonban és több magyar városban. Én is klasszikussal kezdtem, a kerületi vonósenekarban játszottam egészen az érettségi előtti évig, de amikor a gimnáziumban rendeztek egy élő zenés táncházat – brácsással, hegedűssel –, nagyon megfogott a harmónia, a ritmus – elhatároztam, kipróbálom én is.

Megvolt hozzá a technikai alapom, könnyen át tudtam térni a népzene-re. Apum biztatott, ha komolyan gondolom, érdemes egy népzenei iskolában órákat vennem. Az Óbudai Népzenei Iskolába Ökrös Csabihoz jártam. Egyszer bejött az órára Weber Julcsi, akivel nagyon jó barátnők lettünk. Mi voltunk a stabil primások a Kincses Bandában – a további tagok: Fekete Balázs, Hingyi Gábor –, lakodalmokban, táncházban, sokféle zenéltünk együtt. Jártunk Erdélybe, nyári táborokba, tanítot-

mafa alatt ülünk körben, és ott van a 77 éves Neti Sanyi bácsi, aki egy sztár!

– *Hogyan jön össze mindez a törökországi élményekkel?*

– Anyukám turkológus, és lehetőséget kapott, hogy hungarológiát tanítson az Ankarai Egyetemen. 1987-ben kiment a családjunk, hat évig maradtunk. Apukámnak, aki matematikus és népzeneész, az MMA akadémikusa, nem volt még sok köze a törökséghez, de az első évben megtanulta a nyelvet, és kitalálta, Bartók Béla népzene-kutatását vizsgálná, folytatná. Bartók csak kevés dallamot tudott felgyűjteni életében, volt még mivel foglalkozni. Domokos János végigkísérte édesapámat egy stábbal Bartók Béla eredeti kutatóútján 2006-ban. Készült egy portréfilm is édesapámról pár éve, a Bartók nyomában török népek között. A többi közt Bartók Anatóliában címmel 2019-ben jelent meg könyve. Az egész török világot bejárta,

számos török nép első létező zenei tanulmányát ő írta meg.

Törökországban a második évtől már terepre ment. Aztán őt is felkérték tanításra az egyetemen.

– *Hat évig ott jártál iskolába, ugye?*

– Épp csak elkezdtem az elsőt itthon, megtanultam írni, olvasni, és tavasszal kiköltöztünk Ankarába. Nagy kincsnek számított, amit szeptembertől márciusig magamra tudtam szedni; dicsértek, milyen szépen írok. Az angol volt a fő oktatási nyelv, az is ömlött ránk, szerencsére anyukám már elkezdett korábban foglalkozni velünk. Az ötéves öcsémnek, Áronnak sem volt egyszerű az átállás. A törököt a házmester gyerekeitől tanultuk, velük játszottunk iskola után az udvaron. Az alapokat jól elsajátítottuk, aztán csak a szó-kincset kellett bővíteni. Áronnal egymást közt később is használtuk amolyan titkos nyelvként a törököt, leveleztem egykori osztálytársakkal. A nyelvvizsgára érettségi táján anyukám készített fel.

SZÉLESTENYERŰ FEJENAGY TÖRÖKŰL

– *Fordítóként dolgozol. Kezdet-től a török szakos Nagy Mari-ettával fordítottatok, egymás munkáját lektoráltátok...*

– ...kérték az Európa Kiadónál, hogy lektorál-

tassuk a fordítást, de ez egy hiányszakma, így összedolgoztunk.

– *Először a Londonban élő kortárs sztárszerző, Elif Shafak az Isztambuli fattyú című regénye jelent meg magyarul.*

– Egy közös utazáson figyeltünk fel az Isztambulban toplistás könyvre, megdöbbent, bele-vágtunk a fordításába. Megtudtuk azt is, hogy e könyv miatt perbe fogták a szerzőt, ez is érdekessé tette. Az író-nő stílusát finom humor, burkolt társadalomkritika jellemzi – és benne van a számunkra jól ismert, varázslatos, sokszínű kultúra, a török szokások. Kilenc Shafak-művet lefordítottunk együtt. Külön-külön is számos török szerző művét ültettük át

magyarra, köztük meséket, ifjúsági irodalmat. Hús-önálló fordításom jelent meg. Nagyapámnak több versét jelentettem meg török irodalmi folyóiratban. Sipos Gyula József Attila-díjas költő volt, sajnos nem ismer-tem személyesen, 1976-ban elhunyt. Most Zsuráfszky Lilla zenélő, nyomógombos me-sekönyveit fordítottam le törökre, amelyekből a magyar tájak híres népi hangszere-it és népdalait ismerhetik meg a gyerekek. A címeik: Bartók és a tücsöklagzi, valamint Kodály és a cifra palota – ősszel jelennek meg a Napraforgó Kiadónál, a sokadik idegen nyelven.

– *A Petőfi-bicentenáriumbra egy Petőfi-kötet látott napvilágot törökül. Mennyire nehéz Petőfit fordítani?*

– Nem könnyű... Több száz verset fordítottunk egy csapattal. A szerkesztők számos népszerű, ismert verset beválogattak, Onur

Sipos Kata: Áronnal a török volt a titkos nyelvünk

három fia van, ők is hegedültek, az öcsém szintén, aki most Isztambulban a Magyar Kulturális Intézet igazgatójaként programokért felel, utazik, fogadja a delegációkat, koncerteket, kiállításokat szervez, és hatalmas sikere volt a tavalyi török-magyar kulturális évad levezénylésében.

– *A gyerekeid szeretnének törökül tanulni?*

– Egyelőre nem, de a zene megy tovább. Koppány már nagyon magas szinten újí a klasz-

Sipos Koppány és Lilla is megmártózik a zenében

Toparlak anyanyelvi fordítóval mi ketten a Felhők ciklust és A helység kalapácsát ültettük át. Fontos, hogy eredeti nyelvből történjen a fordítás. Ragaszkodtunk az eredeti szöveghez, a gazdag szó-kincshez és ahhoz is, hogy a neveket – például Márta, Erzsők – megtartsuk, de az állandó jelzőket lefordítottuk. Átültettük Szélestenyérű Fejenagy és Vitéz Csepű Palkó beszédes karakterek neveit is. Élvezetes, pezsgő közös munka volt, aminek az eredményeként a törökök most először olvashatnak autentikus fordításban Petőfi-verseket.

A ZENE MEGY TOVÁBB

– *A zenei vonalhoz említsük meg nagybátyádat, Sipos Mihályt, a Muzsikás együttes frontemberét is!*

– Nálunk tényleg sokan hegedültek a családban. Apum aktívan zenélt, akkor még a Kalamajkában, Sipos Mihály nagybátyám a Muzsikás együttesnek lett a primása. Bejárták a világot, rengeteg albumuk megjelent. Az egy nagy korszak volt!

– *Szokatok együtt zenélni?*

– Előfordult már. Találkozni szoktunk – inkább így mondanám –, meg énekelni ünnepekkor. Húsvétkor, karácsonykor nem maradnak ki a közös éneklések, kirándulások. Miskának

szikus zenét. Jól tanul, és a zenélés szerves része lett az életének.

– *Akkor ez a nagypapai örökség. Azt még nem is említettük, hogy édesanyád az 1995-ben megjelenő török–magyar szótár megalkotója. Ennek mi a története?*

– A nyolcvanas évek végén, a kilencvenes évek elején még csak egy zsebszótár létezett, és anyukám a hat év alatt, a diákjaival karöltve,

források felhasználásával összerakott egy tízezer szavas középszótárt.

Most már van nagyszótár is, de sokáig anyu négy kiadást meg-é-rő szótára volt csak hozzáférhető.

– *Visszatérve a zenélésre: mikor indulnak a gyerekfoglalkozások?*

– Szeptembertől kéthetente csütörtökönként várjuk a gyerekeket a Szent László Községi Házban, a Cédus utca 2.-ben. Egyébként a zenélés most több szálon is újraindult nálam. Az oviban megkérdezték, nincs-e kedvem a Szent László-templom kórusával próbálni. A zenés miséken én szoktam hegedülni.

Szepesi Dóra

Ez a türelmetlen tudósok korszaka

Nagyon menő dolgok zajlanak Csillebércen, a Központi Fizikai Kutatóintézet területén, a többi között a HUN-REN Wigner Fizikai Kutatóközpontban. Itt dolgoznak azok a szerencsés és rendkívül okos emberek, akiknek például a CERN-be is bejárásuk van. A Nagy Hadronütköztető – nem kis mértékben A Da Vinci-kód című filmnek köszönhetően – sokak számára misztikus hely, ahol csodák történnek. Ezeknek a csodáknak pedig nemcsak szemtanúi, de létrehozói is a magyar kutatók. Lévai Péter fizikusnak, a Wigner főigazgatójának például az elméleti magfizika, különösen az erős kölcsönhatás és a nagyenergiás nehézion-ütközések a szakterülete, például a kozmosz őszanyagát is tanulmányozza. Vele beszélgettünk arról, hogy milyen az élet a Wignerben, és milyenek a mai tudósok.

– Ha valaki azt mondaná nekem, hogy a tudósok „kockák”, cáfolnám. Mostanában volt szerencsém beszélgetni a Wigner Fizikai Kutatóközpont több fizikusaival is, és határozottan állíthatom, hogy mind kifejezetten jó fejek, sőt viccesek. Ez manapság követelmény?

– Ma azok a tudósok sikeresek, akik színesen, érdekesítően mondják el területük legnépszerűbb eredményeit, üzeneteit. És nemcsak a társadalom felé, hanem a bírálóbizottságoknak is, amelyek nagyon kemény kritériumok alapján választják ki a legjobbakat. Ellenkező esetben nehéz megmaradni a tudományos pályán. A kollégáim örömmel lelik abban, hogy érdekesen tudják elmagyarázni, megérteni, mi az, amit csinálunk. Amióta az Európai Unió tagja vagyunk, ez gyakorlatilag evolúciós nyomás a tudósokon: ne elefántcsonttoronyba bezárkózó, mogorva – egyébként kiváló – emberek legyenek, akikkel beszélgetni sem lehet, hanem nyitottak, közvetlenek. Régen talán feltűnt az utcán, ha például egy

használatuk, mint a „normál” életben.

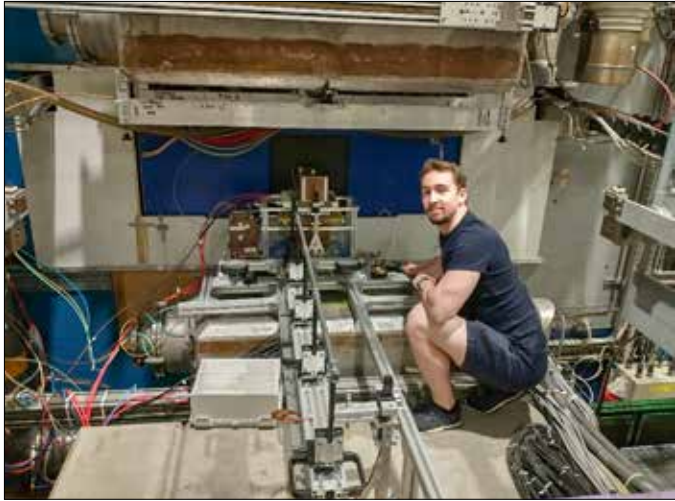
– És nyilván nagyon jól használják, hiszen a wigner kutatók számos nemzetközi projektben vesznek részt, ráadásul nagyon izgalmas projektekből. Mik ezek?

– Körülbelül háromszázan vagyunk kutatói munkakörben az intézetben, a legfiatalabb huszonévesektől az emeritusokig. Ez a közeg kihozza a maximumot a kollégákból. Körülbelül ötven munkatársunk dolgozik szoros együttműködésben a Genf közelében lévő CERN intézettel.

A Nagy Hadronütköztetőben magyar segítséggel folyik a kutatás az őszanyag, a sötét anyag, a sötét energia titkai után.

De nemcsak a kísérletezés és a kutatás a feladat, hanem a munkánkhoz tartozik azoknak a berendezéseknek az előkészí-

van abban elrejtve, észreveszszük-e azt, amit keresünk? Ez a nagyenergiás részecskefizika és a magfizika része. Vannak más kollégák, akik azon törik

Nagy Richárd az LTT detektor mellett a CERN-ben

a fejüket, hogyan tudnak olyan térelméleti számításokat végezni, ahol több dimenzióban gondolkodnak, és annak a több dimenzióknak milyen furcsa tulajdonságai lehetnek. Ha a világunk huszonegy dimenziós lenne, akkor ezt észrevennénk-e, és hogyan látnánk? Ha nem vesszük észre, akkor nem tudjuk bizonyítani, és fölösleges ezzel foglalkozni. Vannak olyanok, akik az űrkutatásban dolgoznak. Űrszondák adatai alapján figyelik és mérik a napszelet, ami a Napból kiinduló nagyenergiás részecskeáramlás. Fontos tudni, milyen sugárzások érkeznek a Napból, és nagyon kell figyelni, mert mindig másfajta. Vannak, akik az úgynevezett funkcionális anyagokkal foglalkoznak. Atomi rétegenként raknak össze, építenek fel különleges, a természetben nem előforduló anyagformákat, és azt vizsgál-

ják, ezek milyen speciális tulajdonságokkal rendelkeznek. Innen pedig már csak egy lépés a kvantumfizika, ami arról szól, hogy amikor egyes atomokkal vagy tíz, száz atommal dolgozunk, azokból milyen struktúrákat, milyen anyagi objektumokat tudunk létrehozni, és ezeknek milyen tulajdonságai vannak. Akik itt dolgoznak, jól képzettek ahhoz, hogy eredményre is jussanak a saját területükön, és ezek az eredmények igazolják azt, hogy érdemes volt az adott elmélettel vagy kutatással foglalkozni, többévtényi időt és energiát ráfordítani. És az fantasztikus dolog, amikor a világon csak

tunk, és azt mondják, érdemes volt erre költeni az adófizetők pénzét, mert jobbá tudjuk tenni a világot.

– Egyszer arról beszélgettem egy fizikussal, hogy a mai technológia és annak fejlődése megadja a kutatóknak azt, hogy már a saját életükben bizonyítani tudják a feltevéseiket. Tehát jobb ma tudósnak lenni, mint régen volt?

– Ez jó kérdés! Mindkét kornak megvan, megvolt a maga romantikája és izgalma, de tény, hogy amíg régen sokan nem éltek meg az elméletük beigazolását,

most néhány éven belül megbizonyosodhatunk arról, amit korábban csak feltételeztünk.

A régi típusú akadémiai gondolkodás, morfondírozás, latolgatás – és ezt mind pozitív értelemben mondom – már a múlté. Régen, vagy nem is olyan régen, leültem, elkezdtem számolgatni, írogatni, és amikor úgy éreztem, összeállt, megmutattam valakinek, aki azt mondta, hogy te, ez fantasztikus, de hát ezt huszonöt évvel ezelőtt már megcsinálták. Manapság, ha jön egy ötlet, azonnal ellenőrizni lehet annak újdonságát, és ha kidolgoztuk, akkor nemzetközi szinten gyorsan ismertetni tudjuk. Áramlik az információ, ami teljesen megváltoztatta a kutatói létet. A diákoknak szoktam mondani, amikor látogatóba jönnek hozzánk, hogy most megmutatom nektek, hogyan viselkedik a tudós a természetes élőhelyén: fél-

Lévai Péter főigazgató tartja: óriások vállán állunk

órás videokonferenciája van, de közben háromszor csörög a telefonja, és négy határidőt kellene teljesítenie valahogy még aznap... Ennek a felfokozott állapotnak a megélésére nem biztos, hogy mindenki alkalmas, aki elindul a pályán. Egyébként ez a türelmetlen tudósok korszaka, akik igenis szeretnék látni, hogy megvalósulnak az ötleteik, beigazolódnak a feltételezéseik, és hatása van annak, amit fontosnak tartanak. Ha valaki egy időgéppel ideutazna ötven évvel korábbra, csak annyit kérdezne: atyáuristen, ezek megőrültek? Miért pörgették fel ennyire az életet? Nos, azért, mert a technológia a rendelkezésünkre áll, sőt mindazok a tudományos eredmények is, amiket az elődeink létrehoztak. Szoktuk mondani, hogy óriások vállán állunk, így könnyű gyorsan haladni. Am az is fontos, hogy a gyorsaság sohasem mehet az igazság rovására.

Kálmán Alida

A Központi Fizikai Kutatóintézet csillebércei telephelye gyönyörű környezetben fekszik

fizikus jött szembe, de ma már teljesen hétköznapi figurának látszunk. Amikor azonban beérünk az intézetbe, egyszer csak tudós fizikussá válunk, és másképp kezdünk el viselkedni. Az agyunk jóval nagyobb százalékát

tése, létrehozása, majd miután megépültek, az üzemeltetése is, amik ebben segítenek. Ez is óriási kihívás. Hogyan tudjuk feldolgozni a millió gigabájtnyi, terabájtnyi, petabájtnyi adat-tömeget, amit itt nyerünk? Mi

Jó hallással teljes az élmény!

Élvezze az őszi sétákat a Widex tölthető hallókészülékeivel, mérsékelt szélzajjal! Ha Ön szereti a szabadságot, próbálja ki ezt az útközben tölthető modellt ingyenesen. Jelentkezzen be most!

XII. kerület, Kútvölgyi út 4. /földszint audiológia
Tel.: 06 (30) 622 1661, E-mail: audiokutvolgyi@widex.hu
A kockázatokról olvassa el a használati útmutatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát!

NV/25/09H1

SZÜRET a SVÁBHEGYEN

Programunk első órájában a **szőlő a főszereplő.** Felhordása, taposása, ünneplése. Színpadunkon változatos programmal sváb és rác dalos, táncos, muzsikás együttesek lépnek fel. Vendégeink a rendezvény támogatását szolgáló **kóstolójegy megváltásával** megízlelhetik az újjászületett, egykor híres budai vörösbort. Fogyaszthatnak frissen préselt mustot, s borkorcsolyának lilahagymás zsíroskenyeret.

JÓKAI-KERT

Hegyvidék, Költő utca 21.
2025. szeptember 26.
péntek, 14–17 óra

Megdőlt a rekord az Erzsébet-kilátóban – vagy mégsem?

UTE-s testvérgyőzelem a Fuss a csúcsra! versenyen

Ha nem is a spártai hősök, de 300 lelkes sportbarát, köztük sok külföldi tette tiszteletét a hagyományos Fuss a csúcsra! versenyen, hogy megmérjék magukat a János-hegyi Erzsébet-kilátó egyre szűkülő lépcsőházában megrendezett viadalon. Ez nem akkora dolog, mint óriási túlerővel szemben védeni a thermopülai szorost, de azért így is akadt sok-sok apró és néhány nagyobb hőstett.

Az idén új bajnokot avattak, aki ráadásul csak 15 éves,

és a kilátócsúcsot is megdöntötte – ennyi idősen mi ez, ha nem hőroszi cselekedet? Egy kis csavar a történetben, hogy az egészen kiváló, 20.59 másodperces idő nem a teljes távra vonatkozik. A nagy szél miatt a szervezők úgy döntöttek, nem engedik ki a kilátó tetejére a versenyzőket, így a mostani csúcsdöntés nem veszélyezteti az eddigi rekordot.

FELKÉSZÜLÉS A MEGYERI HÍDNÁL

Az összetett győztes Lisztóczki Mihály lett, aki bár Újpestről érkezett, évek óta lelkes résztvevője a versenynek. „Ha jól emlékszem, 2019-ben volt az első családi kilátófutásunk, amivel egyébként teljesen véletlenül »találkoztunk«. Pontosabban édesapám találkozott, aki sokszor fut

Lisztóczki Mihály maga is meglepődött, hogy majdnem 20 másodperc alatt végzett

az Erzsébet-kilátó tetejére. Ez most sikerült, és nem kellett hozzá más, mint nagy lépésekkel, teljes erővel végighaladni a pályán.

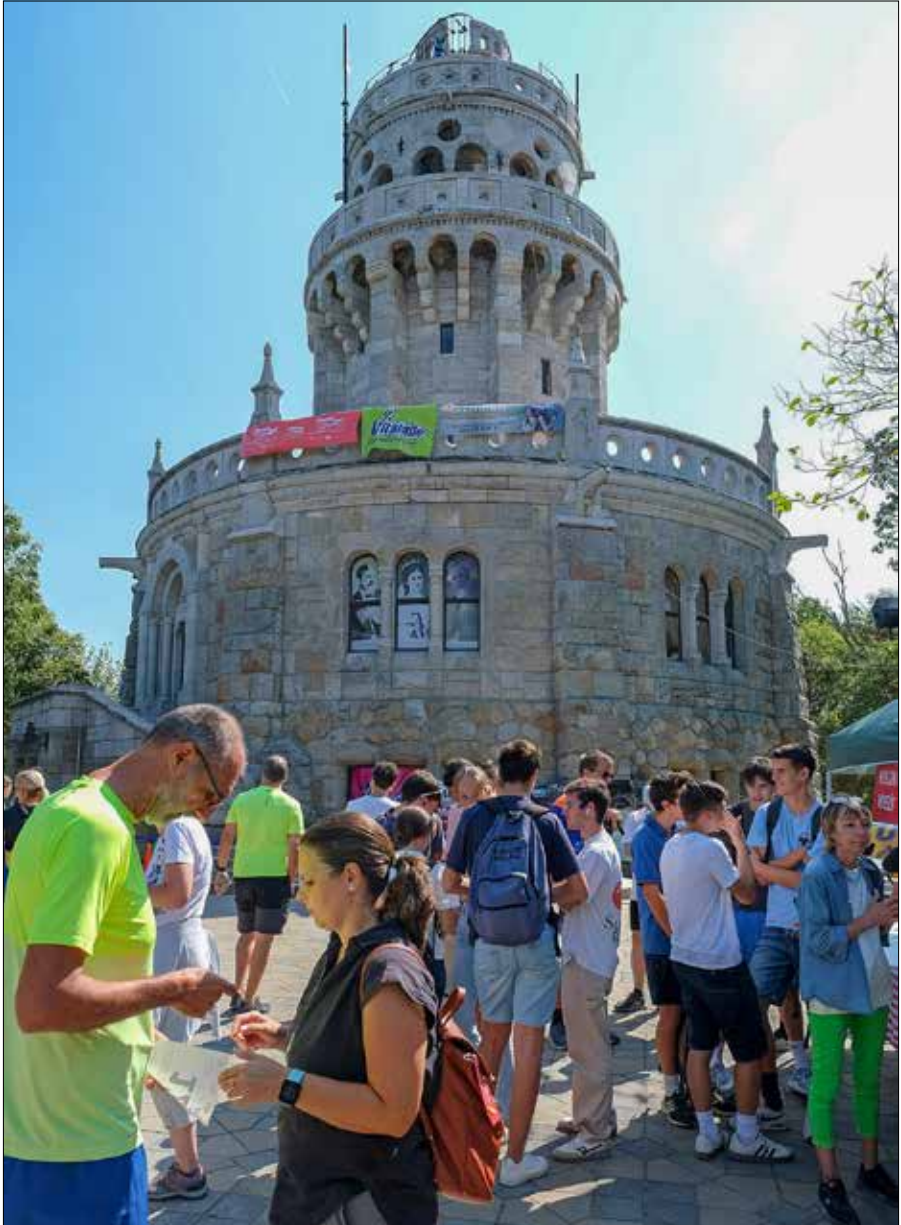
„A verseny előtt viccelődtünk, hogy 20 másodperc alatt futunk, és meglepődtem, hogy ennyire közel kerültem – mondta. – Talán egyszer a sokszoros győztes Hirling Márknál is gyorsabb leszek. Talán néhány év múlva sikerül.”

SE SZUPERERŐ, SE TELJESÍTMÉNYNÖVELŐ

Ugyanezt merész álomnak nevezte Mihály nővére, Lisztóczki Sára, aki a nők mezőnyében bizonyult a leggyorsabbnak. Szerinte ahhoz, hogy »lefussa« Hirling Márkot, szupererőre vagy teljesítménynöve-

Lisztóczki Sára szerint nem kellett ide mesterterv

Hegyvidéki hősöktemény: a kilátó és a hódítók

Édes teher lépcsőfutáshoz

Lábuk se érte a földet

a környéken, és egyszer pont akkor járt itt, amikor a versenyt rendezték. Benevezett, és azóta minden évben jövőnk – mesélte lapunknak.

Az újdonsült bajnok elárulta, hogy nem igazán készült erre a megméretésre, viszont hétvégén rendszeresen lépcsőzik a Megyeri híd lábánál. Az UTE-ban atletizál, a rúdugrás, a gátfutás és a többpróba a kedvenc száma, az edzéseken gyakorolt sprinteknek és szökdeléseknek a kilátóban is hasznát vette.

„Legutóbb fedett pályán 60 méter gáton országos bajnoki első, rúdugrásban második lettem.

Szeretnék korosztályos világversenyre kijutni” – beszélt terveiről az ifjú atléta, aki korábban már eljátszott a gondolatral, hogy egyszer elsőként jut fel

lő szerekre lenne szüksége, esetleg mindkettőre egyszerre. Az elsővel nem rendelkezik, a második lehetőséggel pedig nem él, ezért inkább szurkol a férfi versenyzőknek, hogy megdöntsék a csúcsot, Hirling Márknak pedig azért, hogy új csúcsot állítson fel.

Öccséhez hasonlóan Sára is a Megyeri híd lépcsőinél szokott edzeni. „A versenyt megelőző időszakban hetente akár többször kimegyek a hídhoz lépcsőzni, de máskor is szívesen járok oda szökdelni, mert nagyon jó edzés. Kiskorom óta néptáncolok, néhány éve kezdtem el hobbiból atletizálni, ha több órából állna egy nap, lelkesen készülnék, és indulnék atlétikaVERSENYEKEN IS” – foglalta össze a sporthoz fűződő viszonyát a kilátófutás női abszolút győztese.

Hozzátette, hogy az elmúlt években már kétszer elhódította a címet, és most is a maximumot hozta ki magából. Nem taktikázott, hiszen – ahogy fogalmazott

– még a teljes táv sem olyan hosszú, hogy valamilyen mestertervet kellene kitalálni.

Csupán bele kell adni mindent, és többséivel szedni a lépcsőfokokat,

mert ugyan a végére lassul a tempó, elfáradnak az izmok, de valójában egy szempillantás alatt felér az ember. „Nekem az szokott segíteni – avatott be minket –, hogy mindig azonos mennyiségű lépcsőt lépek felfelé, illetve a rajtnál meghatározok egy ritmust, és ehhez igyekszem tartani magam.”

A két abszolút győztes 30 000 forintos kupont vihetett haza, míg a kategóriák leggyorsabb versenyzői 5000 forint értékű utalvánnyal gazdagodtak. Természetesen minden indulónak járt a befutócsomag, benne egészséges finomságokkal és egy egy napos fitneszjeggyel.

sm.

ŐSZI PROGRAMOK

VÁROSMAJORI FUTÓKLUB

Kedden 18.30–19.30 Városmajori futópálya, rajthely

NORMAFA FUTÓKLUB

Csütörtökön 18.30–19.30 Norma Park Látogatóközpont bejárata

AEROBIK ÉS KIMÉLŐTORNA

Hétfőn 17.30–18.30 Kimélőtorna – MOM Sport Beach (füves terület) – Csörsz utca 14–16.
18.30–19.30 Stretching – MOM Sport Beach (füves terület) – Csörsz utca 14–16.

Szerdán 18.00–19.00, 19.00–20.00 Aerobik – Hegyvidéki Sportközpont és Tanuszoda (hátsó udvar) – Városmajor utca 29.

Csütörtökön 18.30–19.30 Kimélőtorna – Hegyvidéki Sportközpont és Tanuszoda (hátsó udvar) – Városmajor utca 29.

19.30–20.30 Aerobik – Hegyvidéki Sportközpont és Tanuszoda (hátsó udvar) – Városmajor utca 29.

ZUMBA Hétfőn 16.00–17.00 Szerdán 17.00–18.00 MOM Sport (balett-terem) – Csörsz utca 14–16.

ÚSZÁS Vasárnap 11.00–15.00 Hegyvidéki Sportközpont és Tanuszoda (Városmajor utca 29.)

Az ingyenes belépőjegy 14.30-ig igényelhető a recepción! Belépés: XII. kerületi lakcímkártyával. 4 éves kor alatti gyerekek ebben az időpontban nem használhatják az uszodát!

ASZTALITENISZ Csak tanulmányi időszakban, iskolai szünetekben nincs!

Hétfőn 17.45–18.45

Szombaton 9.00–10.30

Városmajor utca 29. (tornaterem)

FUNKCIONÁLIS EDZÉS

Hétfőn 18.15–19.45 Szerdán 18.15–19.45

Városmajor utca 71. (a műfüves labdarúgópályák mellett) A CrossFit az USA-ból származó fitneszirányzat, amely gimnasztikai, súlyemelő, erőemelő és komplex mozgásformákat egyaránt tartalmaz. A funkcionális edzés nemcsak a fizikai kondíciót formálja, hanem mentálisan is erőssé tesz

INTEGRAL YOGA

Kedden 20.00–21.00 Szerdán 15.30–16.30

MOM Sport (balett-terem) – Csörsz utca 14–16.

TAEKWONDO

Szerdán 17.30–19.00

Testnevelési Egyetem, „D” épület (küzdősportterem) – Alkotás utca 44.

A taekwondo egy közel 2000 éves, dél-koreai eredetű küzdősport, amelyet kortól, nemtől függetlenül bárki bármikor gyakorolhat. Az edzéseken a fő fókusz az alapvető technikák elsajátítása mellett az önvédelmen van. A szituációs feladatok között szerepelnek a különböző szabadulások, fojtások elleni védekezések, a késes támadások hatástalanítása

További információ: tfse.hu/szakosztaly/taekwondo

TOLLASLABDA Csak tanulmányi időszakban, iskolai szünetekben nincs!

Szombaton 11.00–12.30 Városmajor utca 29. (tornaterem)

TERMÉSZETJÁRÓ TÚRA Szeptember 20.: Börzsöny-hegység. Túravezető: Sütő-Nagy István. **Találkozó:** 8.55-kor a Nyugati pályaudvaron, a

vonatnál, jegyet Magyarkútig kell venni. **Indulás:** 9.08-kor a szobi vonattal Vácig, onnan 9.38-kor a diósjenői vonattal. **Útvonal:** Magyarkút – Irmaforrás – kék sávon Nagy-kőhegyig – tovább a kék sávon Nógrád vá.-ig – esetleg tovább a kék L-en a várig és vissza a vasútállomásig (ez kb. 2 km, +-60 m). Táv-szint: 10 km, +260 m, -190 m. **Érkezés Budapestre:** kb. 18.00 óra körül. **Költség:** kb. 2500 Ft, teljes árú jeggyel.

A menetekend változhatnak, ennek megfelelően az utazások időpontjai módosulhatnak.

Túravezetők, információ: Sütő-Nagy István – 06-1/202-7849, 06-30/934-6968; dr. Nagy Géza – 06-20/430-2892; Stark Gáspár – 06-20/923-3487.

Szakosztályi klubest: általában minden hónap harmadik szerdáján (15–21-e között) 18.00 óratól a Hegyvidéki Kulturális Szalonban (Törpe utca 2.)

A programok – a többnapos túrák (szállás, étkezés, utazási díjak) kivételével – a hegyvidéki lakosoknak **ingyenesek!** Információ: Hegyvidéki Szabadidősport Nonprofit Kft. (Városmajor utca 29.).

Lohn Angéla sportszervező: lohn.angela@hegyvideksporthu, 06-70/442-2135.

A résztvevők a programokon történő megjelenésükkel hozzájárulnak képek és videofelvételek készítéséhez, továbbá ezeknek a Hegyvidéki Szabadidősport NKft. weboldalaira és Facebook-oldalaira történő feltöltéséhez, valamint időbeli korlátozás nélküli felhasználásához a cég kommunikációjához, marketingjéhez

FOTÓK: SÁRKÓZGY GYÖRGY

RETROPTÓLÓ

Egyes elméletek szerint a nosztalgiazás nem más, mint önként vállalt demencia, melynek során a visszaemlékező fél kizárólag a hosszú távú memóriáját hajlandó működtetni. Ennek következtében aztán olyan mondatok hagyják el a száját, mint a „régen minden jobb volt”. Új rovatunkban azonban igyekszünk bizonyítani, hogy a megszépítő messzeség igen gyakran nem tér-, hanem időbeli fogalom.

Mivel nyomasztottak minket a Szomszédok 30 évvel ezelőtt?

Szociálpszichológusok körében továbbra sem született egyértelmű konszenzus arról, hogy a Szomszédok vajon reflektált az apokaliptikus magyar néplelékre, vagy előidézte azt. Bármilyen legyen az igazság, a gazdagréti munkásosztály sirámai óhatatlanul beleivódtak a kollektív pszichébe. Lássuk, mi fáj a Szomszédoknak harminc éve, a teleregény 1995. szeptember 14-i epizódjában!

Az esti órákban járunk, a közvilágítás már-már Phenjan pezsgő éjszakai életét idézi. És érkezik is a teleregény két lábon járó Bokros-csomagja Etus képében. Legendás kerámiáit elnézve újfent meggyőződhetünk arról: ha nappaliját földrengés sújtaná, egészen pontosan nulla forint eszmei kár keletkezne.

„Nem tudlak semmivel megkínálni, nincs itthon semmi” – veti oda Mágenheim doktornak, aki felvilágosítja, hogy amíg ő a kórház vendégszeretétét élvezte, Juli és Julcsi sutyiban telepakolták a hűtőt. Azt pedig, hogy ennek következtében két hétig májkrémis kátránypapír lesz a családi menü, bölcsen elhallgatja.

A deprimáltság tehervonatának következő állomása a lakótelepi virágbolt, ahol Ágika, a tulajdonos próbálja meggyőzni Lenke nénit, hogy a jövőben teljes műszakban hadakozzon a levéltettekkel. Végül előáll a farbával: „Az a tervem, hogy dupla annyi

munkáért dupla annyi összeg, de csak titokban, nem hivatalosan” – súgja oda neki, mit sem sejtve, hogy a Becsületes Közértes körében egy szem Negróról is erkölcsi kötelesség számlát adni. Az, hogy sikerül-e korrumpálnia Lenke nénit (spoiler: NEM), nem derül ki a jelenetből, ugyanis megérkezik az üzletbe Sümeghy, hogy némi képernyőn át is jól érezhető Pitralon-szaggal nyomja el a petúnia illatát.

„Korán sötétedik, ez már sajnos az ősz” – sopánkodik az iskolából kifelé jövet Béla bácsi, aki

állítolag első magyarórái egyikén még vakargatta az utolsó élő triceratopsz fültövét,

ám az végül modorossága hatására kilehelte lelkét. „Mondja meg őszintén, Juditka, igaz, hogy egyesek azt javasolták, hogy engem küldjenek véglegesen nyugdíjba?” – folytatja a tanári kar Janus Pannoniusa, ám Jutka megnyugtatta: Bujáki igazgatóhelyettes kigazdálkodta havi húszforintos tiszteltetdiját, így önfeledten folytathatja kultúrmisszióját – mintegy megágyazva a Z generáció tanárverős akcióinak.

Ám nem Béla bácsi az egyetlen nyugdíjas, akit a hulló falevelek látványa arra sarkall, hogy PEZ-cukorkaként adagolja a

nézőnek a verbális ciánkapszulát. „Most kezdenek a színházak, rajtam ilyenkor tör ki a honvágy. Alapvetően jókedvű ember vagyok, de erőltetni nem tudom. Főleg amikor itt kuporgok ebben a pincében, és naphosszat nem hallok emberi szót” – kezd bele szuicid szonettjébe Kutya úr, ám

Az Alkotás öröme (1995)

az örökifjú Taki bácsi egy Coelho-életműdíjas monológgal helyre teszi lelkét. „Minden bújával, kínjával, bajával mégiscsak szép az élet” – hangzik el a varázsmondat, a stáb pedig vélhetőleg fedezékbe vonul, mielőtt a kognitív disszonancia leverné a vakolatot az olvasószoba faláról.

„Jelentkező lenne, de nem járok senkivel. Túlzottan hazavá-

gott ez a Robi-ügy” – kesereg Julcsi a barátnőjének, ahogy a lakótelep utcáit róják, és szokásukhoz híven próbálják túllicitálni egymást olyan monológokkal, amiket a világtörténelemben soha egyetlen élő huszoneves nem ejtett ki a száján. Ám ekkor Kampókézként bukkan fel a megidéz-

zett Robi, hogy kölyökvizslatekintettel kérjen bocsánatot ballépéséért, és jogos kérdéseket fogalmazzon meg a nézőben Julcsi ízlésével kapcsolatban. „A feleségem véglegesen szakított velem, még a gyereket sem láthatom” – taglalja letargikusan, mi pedig kívülről nézve nyugtázzuk, hogy mindezt már pusztán a válltömése is indokolta tenné.

Eközben a tanári kar lumbágós örvös medvéje, Béla bácsi nem elégszik meg azzal, hogy a nézők csupán egyetlen jelenet erejéig érezzék magukat egy low budget Lars Von Trier-film karakterének, ezért újult erővel folytatja nyomasztásukat. „Azt beszélük, hogy egyes iskolákban létszámleépítések vannak. És azt is mesélik, hogy el-sősorban nyugdíjasokat küldenek el” – rója fel Bujákinak, aki Jutkához hasonlóan megnyugtatta: ha kréta helyett a jövőben rajzszeget használnak, alig két év alatt kigazdálkodhatja a nyugdíjas pedagógus bérét.

„Ez így megy hetek óta. Hol zárásig vagy, hol meg közbejön valami. És csak késő éjszaka látlak, amikor holt fáradt vagy. Reggel pedig alszol, amikor elmegyek” – dráma-izik Alma élete aktuális párja, Sándor az Alkotás presszó előtt, mintha nem lenne elég sorscsapás kedvese számára, hogy felszolgálat közben a Pet Shop Boys-slágernek MIDI-ben válogatást kell hallgatnia. A rendszerváltás hatszázszázadik átkaként ugyanis időközben a

szerzői jogdíjak fogalma is valóssággá vált, így hát a felszolgált konyhakhoz hasonlóan Laci főnök a zenei aláfestést is kénytelen volt felvizezni.

Ráadásul, mint kiderült, a presszó ezenkívül is komoly finansziális problémákkal küzd, Alma pedig Dezirében véli fel-fedezni az ideális sugardaddyt, a szeszegerek szentélyének megmentőjét. A Lantos utcai Madonna vonzerejét pedig mi sem demonstrálja jobban, mint hogy exfőnöke egymillió forintot invesztál egy olyan üzletbe, amelynek a minyonkínálata még együtt vadászott Aczél Györggyel.

Kegyelemdőfészként nincs más hátra, mint a kamerába intézett szentenciacunami,

ami alapján újfent meggyőződhetünk arról, hogy a Kárpát-medencei időhurok csak félig-meddig létező jelenség. Etus például ekképpen igazolja ezt: „Csak annyi volt furcsa a kórházban, hogy egy csomó gyógyszer nekem kellett megvennem, mert a kórháznak nem volt rá kerete.” Ha megérte volna a művésznő, hogy ennek tetejében egyszer zsírra szállt porból formázhatná meg beteg-ágyán a Búsuló juhászt!

Kirsch J. András

MADONNA: VERONICA ELECTRONICA

iparág és a tehetséges előadó együtt alakít. Hagyjuk, mi mindenben volt úttörő Madonna, de mint ilyennek, azt is neki kell kijárnia, hogy milyen ebből a világból már kifelé haladni (Jackson, ugye, máshogy csekkolt ki). Amikor már nem te vagy a reflektorfényben, pedig korábban példát mutattál, hogyan lehet évtizedekig megújulni. A U2-tól Stingig sokan az önfeldolgozásban látják a pályát, a rajongótábor kiszolgálásában. És miután Madonna *Madame X* című legutóbbi, 2019-es projektje hiába volt trendi a latin poppal és a trappal, alaposan megbukott, így hát ő is meghúzott egy múltba nézést. Az 1998-as *Ray Of Light* akkor a sokadik újratemetése volt saját megszólalásának, a tánczene mainstream csúcspontjában össze-rakott magnum opus, amihez terveztek egy remixlemezt is, ám az mostanáig dobozban maradt. Két dolog van ebben a történetben. Egyrészt Madonnáé minden idők egyik legsikeresebb, úttörő remixlemeze, az 1987-es *You Can Dance*. Játshat tehát ezen a pályán. Másrészt a kiadatlan albumok sajátja, hogy a kíváncsi fülek előbb-utóbb úgyis meghallanak mindent. Így járt most a *Veronica Electronica* is – aki amúgy a *Frozen* című, az alapalbumot 1998-ban felvezető sláger klipjében Madonna alteregójaként mutatkozott be. Mindez anno azért maradt dobozban, mert túl sikeres lett az „anyalemez”. Pedig ez a tánc-terekbe még jobban belibbenő gyűjtemény a *Ray Of Light* fő producere, William Orbit mellett olyan akkor aktuális DJ-k remixeivel visz trance-be,

mint BT, vagy Sasha, és még kiadatlan dal is szerepel rajta. Csak éppen nem elég mennyiségű, és így legyen bármennyire is remek ősz eleji, nyárutóhoz passzoló kikapcsolódás, valahogy mégsem az a Szent Grál, amit a rajongók vártak. (2025, *Maverick/Warner*)

FOR THOSE I LOVE: CARVING THE STONE

Hogy miért érdemes letérni a főútról? Mindenki tudja: szebb a táj, rejtett csodák várnak, lassulás, elmélyülés – egyáltalán, jobbá lesz tőle az életünk. Mégis kevésszer tesszük meg, mert ugye a rohanás. Ugyanezért érdemes kutakodni a lemezkiadás, zenemegjelenés kevésbé látható szegleteiben is. Egy-egy innen érkező kiadványtól többet kapunk, mint számtalan generikus, mainstream, fülünkbe tolt produkciótól. Az ír David Balfe *For Those I Love* néven megjelent albumaira ez határozottan igaz. 2019-es bemutatkozó anyaga egy barát emlékének szolt, és a gyász stációit, a továbbélés lehetőségeit járta körbe. Tette mindezt spoken wordös előadással, nagyon erős szövegekkel és ezzel kontrasztban álló, feszültséget teremtő elektronikus zenei körítéssel. A progresszív house-ba, UK garage-be, tudatos hiphopba posztpunkos elemeket fűzött, minden téren eredeti módon. Azóta csak egy 47 perces tétele jelent meg, de bőven megérte hat évet várni a második lemezre. A dublini zenész-producser-spoken word művész absztrakt-filozofikus benyomást kelt a *Carving The Stone* című 9 számos LP-vel, ám közben ez egy munkásosztálybeli nézőpontból elmesélt, mozaikos megfigyeléseket egymás mellé helyező nagy kortárs helyzetjelentés szeretett-gyűlölt városáról és napjaink társadalmáról. Azt mutatja meg, hogy egy adott kisebb közösség nézőpontjából egy majdnem bármilyen másik helyen élő le tudja vonni a hasonló következtetéseket. Teszi mindezt szinte újságírói objektívizmussal, de nagyon empatikus megközelítéssel. Slick Rick utcai történetei, The Streets finése, a Sleaford Mods jelenidejűsége pazar zenei megoldásokkal. Egy lemez, amiért érdemes letérni a főútról. (September Recordings, 2025)

BJ

A világ egyik legjobb sportjátéka mobilra

A retró dolgokért általában odáig vannak az emberek: imádják a régi zenéket, az oldtimereket, a filmeket, a ruhákat. De azért itt is vannak kivételek. Jó eséllyel nincs senki a Földön, aki a hőskor, azaz a 20. század elejének teniszéért bolondulna. Döbbenet, ám mégis született egy telefonokra szánt játék, amely ezt az érárt helyezi a középpontba.

TUDATOSSÁG, ÜGYESSÉG

Ami a legfurcsább, hogy a dolog működik, sőt kerek perccel kijelenthetjük: ennél jobb teniszesező program jelenleg nem létezik mobilra! A World of Tennis Roaring 20'S névre hallgató applikáció nemcsak azokat veheti le a lábukról, akik szeretnek kijárni ütögetni, hanem azokat is, akik akár csak minimális vonzódást is éreznek a sportág iránt.

A mai korszak teniszesezőitől azt szoktuk meg, hogy teljes sebességgel vágtaznak, és ágyúként lövik vissza a labdát az ellenfél térfelére. Ezzel szemben ez az alkalmazás sokkal-sokkal komótosabb játéktípust kínál, és pont ez adja az egésznek a szépségét, az élvezeti értékét.

Van idő kitalálni, hogy hova és hogyan szeretnénk visszapaszkolni a labdát, minden sokkal lassabb, mint a mai, modern korban. Az érintőképernyő vad tapogatása helyett a tudatosság és az ügyesség számít.

Mert hát az irányítás fenomenális: egyszerű, hatékony, sallangmentes. Szimplán csak meg kell érinteni a képernyőt, amikor ütni akarunk, és elhúzni az ujjunkat abba az irányba, ahová szeretnénk, hogy repüljön a laszti. Ha egyenesen mozgatjuk egyetlen ujjunkat, akkor a játékos erősen üt, ha ezt két ujjal tesszük, akkor áttemel, ha pedig hátrafelé húzzuk, röptézik. Amennyiben pedig egyet koppintunk valahova, akkor oda szalad virtuális sportolónk.

Ennyi az egész. Nincsenek nagy trükkök, nem takarja ki a fél képernyőt a kezelőfelület, mint a legtöbb mobilos teniszapp esetében. Pillanatok alatt bele lehet jönni a kezelésbe, a mérkőzések pedig tényleg nagyon-nagyon élvezetese-ek. A győzelemtől vagy vereségtől függően változik a rang-

listapontszámunk, és mindig ennek megfelelő ellenfelet sorsol ki a szoftver. Ez lehet gépi rivális, de akár hús-vér ember is, aki a világ más részén nyomkodja a telefonját.

A KIHÍVÁS ÓRIÁSI!

Tűlzás lenne azt állítani, hogy ez a valaha volt legszebb játék, de azért rendben van a látvány. A játékosok külseje, ruházata és mozgása is a száz évvel ezelőtti állapotokat idézi meg. Szóval itt senki sem fog paradicsommadárként szaltóztatni, meg spárgázva csúszkálni, ami egyébként nem is baj.

A játékos fejleszthető a minden meccs után megkapott bónuszpontokból, és nekünk kell eldönteni, milyen tulajdonságait javítjuk. A kihívás óriási, könnyű kipapni, de azért a játék megfelelően adagolja a sikerélményt.

A hangulata kiváló, egy-egy meccs néhány perc alatt lezavarható, nincs felesleges időhúzás. A World of Tennis Roaring 20'S kiváló darab, nemcsak a sporttémájúaknál, hanem a komplett mai mezőnyben ott van a legjobbak között!

Szalai Péter

SZOLGÁLTATÁS

ASZTALOSMUNKÁK/
KÁRPITOSMUNKÁK

IKEA TÍPUSÚ könyvszekrények, konyhabútorok, beépített szekrények, irodabútorok méretre gyártása leg-olcsóbban. Például könyvszekrény: 228x80x28 cm, 18 800 Ft. Ingyenes munka, rövid határidő. 06-30/368-1354.

ELTARTÁS, GONDOZÁS,
ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKI PROGRAM ki-emelt anyagi biztonsághoz, magasabb életszínvonalhoz kínál ingatlanalapú életjáradéki szerződést! Ingatlan tulajdonátruházásáért havi anyagi támogatás. 06-70/260-2716.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

ÉLETJÁRADÉKOT FIZETNE leinformálható ügyvéd/pedagógus házaspár ingatlan örökléséért. Telefonszám: 06-70/252-4897.

AUTÓVAL RENDELKEZŐ hölgy vállal idősgondozást, takarítást, bevásárlást, ügyintéztést, valamint segítséget nyújtana idős személy házzvezetésében. Hívjon bizalommal. 06-20/229-0986.

KIEGÉSZÍTENÉ NYUGDÍJÁT? Nagyobb készpénzre van szüksége? Kössön életjáradéki szerződést ápolással és akár otlikással. 06-20/553-5474.

NYUGDÍJASOKNAK alapítványi alapú, ingyenes étkeztetés kiszállítással, 06-30/242-3669.

INGYENES ÉTKEZTETÉS nyugdíjasoknak! Alapítványi alapú. Jelentkezni: 06-30/242-3669, jobbkezekben@gmail.com

FIATAL HÖLGY vállalja idős emberek személyi gondozását, segítségnyújtást a napi tevékenységekben: étkezés, öltöztés, gondozás, bevásárlás, takarítás. 06-20/932-0983.

ÉLETJÁRADÉKI,ELTARTÁSI szerződést kötnek korrekt, tisztességes idős hölgygel, úrral vagy idős házaspárral. Az életjáradék összege megállapodás szerint, közjegyző előtt: 06-20/281-9149.

SZAKÁPOLÓ IDŐSGONDOZÁST vállal 24 órában, kétheti váltásban. 06-30/229-3879.

IDŐSGONDOZÁS, házi segítségnyújtás, társas támogatás, takarítás, bevásárlás, étkeztetés, teljes ellátás biztosítása. 06-20/932-0983.

KERT, FAKIVÁGÁS
KERTÉPÍTÉS, -RENDEZÉS, öntözőrendszer-telepítés, fakivágás, gallyazás, metszés, permetezés, lombgyűjtés, termőföldszállítás, számlával. Szócsi Dénes, 06-30/784-6452.

KERTÉPÍTÉS, öreg kertek ifítása, metszés, permetezés, fűnyírás, fakivágás, szállítás, bokrok, sövények vágása. Egyéb kertészeti munkákat vállalkok. Szilágyi Csaba, 06-20/970-7506.

PRECÍZ ÉS SZAKSZERŰ kerti munkát végzek jó áron. Forduljon hozzám bizalommal! 06-70/489-2538.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

FÜNYÍRÁS, FÜKASZÁLÁS, bozótirtás, sövénynyírás, viharkáros fák veszélytelenítése, zöldhulladék-el-szállítás, rendszeres kertkarbantartás. Elhanyagolt zöld területek kezelését cégünk vállalja. Jakab József, 06-20/327-2220.

LAKÁSSZERVIZ
FESTÉS-MÁZOLÁS-TAPÉ-TÁZÁS, kőműves-, burkolatjavítás, díszlécfelrakás, bontás, sittelszállítás. 06-30/568-6255, Kovács Gergely.

FESTÉS-, BURKOLÁS-, KŐMŰVESMUNKÁT vállalkok. Nyugdíjasoknak kedvezményrel, bútormozgatással, takarítással. Tel.: 06-30/422-1739.

LAPOS TETŐK csapadékvíz el- leni szigetelése bádogos munkákkal együtt, garanciával, referenciával. Zsindelytetők javítása és készítése. 06-20/471-1870, 06-70/627-1913.

ALPINISTA munkák: homlok- zاتفelújítás, lefolyó és ereszcatornák szerelése, kőműves- és festőmunkák, veszélyelhárítás, függőfolyosók fel- újítása, veszélyes fák kivágása, dryvit szigetelés. Tel.: 06-20/471-1870, 06-70/627-1913.

FÉMKAUK JAVÍTÁSA, kitámasztók, aknafedelek, ajtóbehúzó, posta- ládazárak cseréje, kapaszkodókorlátok készítése. Tel.: 06-20/380-8988.

FESTÉST, MÁZOLÁST, SZIGE- TELÉST, burkolást és térkő lerakását vállaljuk. Akár azonnali kezdéssel! Hívjon bizalommal, 06-30/638-4810.

KONTÉNERES SITTSZÁLLÍTÁS, sóder, homok, murva, zöldhulladék, termőföld. Tel.: 06-20/464-6233.

LAKÁSFELÚJÍTÁS, SZOBAFES- TÉS, tapétázás, parkettázás, csempézés, vízszelérés, villanyszerelés, kőműves- munkákat és kisebb munkákat is vál- lakok, garanciával. Halász Tibor. Tel.: 06-1/202-2505, 06-30/251-3800.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

KŐMŰVESMUNKÁK, KERÍTÉ- SEK, járdák, vízóraaknák készítése, javítása, utólagos falszigetelés, burko- latjavítás, térkövezés. 06-30/341-3423, Kara László.

II. KERÜLETI LAKOS professzi- onális gépekkel vállal térkő-, terasz- és ablaktisztítást 10 m magasságig, továb- bá szőnyeg- és kárpittisztítást. Tel.: 06-30/309-8639.

MEGBÍZHATÓ FESTÉS, mázolás, korrekt ár, szép munka, elégedett ügy- felek. Farkas Dénes. 06-20/329-7083.

VÍZSZERELÉS! Villanybojlerek vízkötelenítése, csapok, szifonok, vécé- tartályok, cseréje, javítása. Anyagbesze- réssel. Tel.: 06-30/655-8074.

VÍZSZERELÉS! Csapok, szifonok, vécétartályok javítása, cseréje, mosó-, mosogatógépek bekötése. Ingyenes ki- szállással. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06-30/447-3603.

TÁRSASHÁZAK

TÁRSASHÁZAK/LAKÁSSZŐ- VETKEZETEK könyvelését, bevállá- sok, beszámoló elkészítését vállaljuk 1000 Ft/hó/alberét díjtól. Érdeklődés csak K-SZ-CS-ön: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

TÁRSASHÁZI LÉPCSŐHÁZAK takarítását, télen hólapátolását vállal- junk 25 000 Ft/hó díjtól. Érdeklődés csak K-SZ-CS-ön: 06-1/605-5000 vagy petpek.hu.

KÖZÖS KÉPVISELET, társas- házkezelés. Tapasztalat, referenciák. Dr. Bíró Anna, Lőrinczi Péter, 06-70/348-5004.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

TÁRSASHÁZI KÖZÖS kép- viselet. 06-70/338-6723, [www.kozoskepviselo.hu](#)

TÁRSASHÁZAK KÖZÖS képvisel- tét vállalkom. 06-30/394-3411, andrea. szivos@gmail.com

TAKARÍTÁS
LAKÁSOK, NAGYOBB helyiségek teljes körű takarítását vállalkom. Közép- korú, megbízható hölgy. Idősgondozás, 06-20/613-8454.

MUNKÁJÁRA IGÉNYES HÖLGY kizárólag rendszeres takarítást vállal. Tel.: 06-20/954-5091.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

LAKÁSOK, HÁZAK, irodák taka- rítása alkalmi vagy rendszeres jelleg- gel. Baló Roxána, 06-30/090-5448.

VÍZ, GÁZ, VILLANY, FŰTÉS
KÖRNYÉKEN ÉLŐ villanyszerelő rövid határidővel, korrekt áron vállalja elektromos hálózatok felújítását, kiépíté- sét, háztartási gépek bekötését, lámpák, kapcsolók, konnektorok felszerelését, biztosítéktáblák korszerűsítését. Tel.: 06-20/423-9923.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

VILLANYSZERELÉS AZONNAL! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Pet- rás József villanyszerelő mester. ELMŰ- ügyintézőssel. Tel.: 06-1/246-9021, 06-20/934-4664.

GÁZKÉSZÜLÉK-SZERELÉS! Gáz- konvektorok, FÉG készülékek, gáztűz- helyek, gázkazánok karbantartása, javítása, beüzemelése. 06-30/443-2031.

LAKÁS/INGATLAN/
BÉRMÉNY

„BUDAVÁR ‘89” Ingatlanköz- vetítő Magániroda! 06-1/201-7719, Zwillingar.

XII., UGOCSA U.8/A társasházban 25 nm alapterületű, egy szoba, konyha, fürdő, WC, földszinti lakás bérbé ve- hető havi 140 000 Ft bérleti díj + rezsi áron. Érd.: 06-30/941-4957.

KÉSZPÉNZÉRT VÁSÁROLNÉK tulajdonjogot, tulajdonrészt, hánya- dot, terhelten is. Életjáradéki szer- ződést kötnek az Ön által választott ügyvéddel. Markó István, 06-70/428-7664.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

GÉPKOCSIBEÁLLÓ XII., Thomán István utcában szeptembertől kiadó havi 20 000 forintért. Érdeklődni: 06-20/592-2509.

INGATLANBEFEKTETÉSHEZ ke- resek tőketársat. 06-30/137-4127.

LOMTALANÍTÁS
LOMTALANÍTÁSI Hagyaték, eladás előtti és utáni ingatlanok teljes kiűritése, lomtalanítása. 06-30/703-0518.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

LOMTALANÍTÁST, KÖLTÖZÉST, hagyatékfelszámolást vállalkok. Pincétől a padlásig. Ingyenes felmérés. Bencsik Pál, 06-70/606-9552.

OKTATÁS

MATEMATIKÁBÓL, ANGOLBÓL vizsgafelkészítés egyénileg: 06-30/074-1572.

EMELT SZINTŰ MATEMATI- KAOKTATÁS Teamsen általános és középiskolás fiatalok részére. Tel.: 06-20/459-9024. E-mail: educate@ sznet.hu

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

BESZÉDCENTRIKUS anyanyel- vi angol minden korosztálynak! 06-30/994-7070.

RÉGISÉG
ALMÁSI KATALIN VÁSÁROL legmagasabb áron bútorokat, porcelá- nokat, festményeket, órákat, dísztár- gyakat, kristályt, könyveket, lemezeket, bizsukat, ezüstöt, arany ékszereket, ki- tűntetést, régi pénzt, teljes hagyatékot, értékbecsléssel, díjtalan kiszállással! Tel.: 06-30/308-9148.

KELETI SZŐNYEG- ÉS MŰ- TÁRGYBECSŰS vásárol régi keleti szőnyegeket és műtárgyakat, sérült álla- potban is. Készpénzfizetéssel. Kiszállás díjtalan. Tel.: 06-30/456-3938.

RÉGISÉGEKET VÁSÁROLOK kas- télyberendezéshez: bútor, festmény, óra, porcelán, ezüst. Korrekt ár, készpénzes fizetés, azonnal. Bp. V., Intercontinental Hotel, Apáczai Csere J. u. 12.

MEGNYITOTTUK ÜZLETŰN- KET! Vásárolunk: bundákat, ruhane- műket, festményeket, porcelánokat, órákat, arany-ezüst ékszereket. Teljes körű hagyatékfelszámolás. II. kerület, Török utca 4. 06-20/231-0572, 06-20/324-6562.

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

NAPI LEGMAGASABB ÁRON vásárolok! Arany ékszereket, -érméket, -fogat. Házhoz megyek, díjtalan kiszál- lással. 06-70/392-4354.

BÉLYEGET, PAPIR-, FÉMPÉN- ZEKET, festményeket, egyéb régiséget vásárlunk, árverésre átveszünk. VI., Andrassy út 16. Tel.: 06-1/317-4757, H: 12-17, K-Sz: 10-17, Cs: 10-19.

NERC-, RÓKA-, MINDENFAJTA szőrmebundát vásárlók, teljes ruhane- mű-hagyatékot, kiegészítőket, ékszere- ket, könyveket és dísztárgyakat, régisé- geket. 06-20/229-0986.

BUNDA, ARANY

felvásárlása készpénzzel, 50 ezer Ft-tól 2 millió Ft-ig. 06-20/990-9150.

BUNDAFELVÁSÁRLÁS

arany- nyal, illetve ezüstök, régiségek felvá- sárlása készpénzfizetéssel. 06-20/990-9150.

EGÉSZSÉG/SZÉPSÉG

LÉZERTERÁPIA, REUMATOLÓ- GIA,

akupunktúra, gerincferdülés, csonttrikulás, csípő- és térdkopás ke- zelése, fejfájásellátás, lumbágóügyelet, porckorongsérv ellátása. teledoktor.hu, lumbagougyelet.hu, surgossegireuma. hu, 06-1/368-6349, 06-20/968-6886.

IDŐSEBBEK TORNÁJAI Az ELTE TÖK (volt Tanítóképző Főiskola) Sportklubja életkorhoz igazított moz- gásanyaggal, heti kétszeri találkozással, tanfolyamot hirdet. A rendszeres torna fittebbé, frissebbé teszi mindennapja- inkat! Jelentkezni lehet: hétfőn vagy csütörtökön a Mackós iskola torna- termében (1126 Bp., Németvölgyi út 42-46.) 18 órakor.

KÖNYV

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

KÖNYVEKET, MŰTÁRGYAKAT, festményeket Vértesi Antikvárium vásárol. Díjtalan kiszállással, [www. vertesianantikvarium.hu](#), 06-20/425-6437.

EGYÉB
KVALITÁSOS FESTMÉNYT VEN- NE ügyvéd család gyűjteményének gya- rapításához, kizárólag magánszemély- től. Tel.: 06-30/822-8050.

VÁSÁROLNÉK RÉGI, szocialista motorkerékpárokat: MZ, Pannónia, Jawa, Simson, ezekhez alkatrészeket, leírásokat, prospektusokat, plakátokat. Csepel BMX kerékpárokat, alkatrésze- ket, leírásokat, plakátokat. 06-30/950-9383, csomerbau@gmail.com

APRÓHIRDETÉS

Guru

www.AprohirdetesGuru.hu

TEHERAUTÓ-BÉRLÉS, 06-20/213-0693.

IPARI MEZŐGAZDASÁGI gépeket, munkagépeket, motorkerékpárokat, autókat vásárolk. Üzemképtelenül is. 06-20/572-5142.

RÉGI MOTORKERÉKPÁROKAT és autókat keresek gyűjteménybe. Üzemképtelen, hiányos állapotban is. 06-20/572-5142.

hegyvidekujzag.hu

LAKOSSÁGI ÁGAPRÍTÁSI PROGRAM

Hasznosítsuk helyben, amit lehet!

2025. szeptember 16., kedd 10.00 órától lehet jelentkezni a Hegyvidéki Zöld Iroda la- kossági akciójára, az ingyenes ágaprítási prog- ramra.

Az akció keretében a megbízott vállalkozó a helyszínen felaprítja a kerti munkálatok során keletkező ágakat, gallyakat. **Az apríték a da- rálást követően helyben marad,** így helyben felhasználható, hasznosítható (talajtakarás, komposztálás).

A szolgáltatás a kerületi lakosok számára ingyenes az alábbi feltételekkel:

- előzetes jelentkezéshez kötött,
- egy címre, egy időszakban csak egy re- gisztráció adható le,
- regisztrált címenként **maximum 10 laza m³** zöldhulladék aprítása biztosított.

Nagyobb mennyiség esetén a darálást a vállalkozó visszautasíthatja!

Az ágak, gallyak előkészítése:

- frissen (egy évnél nem régebben) vágott, maximum 18 cm átmérőjű, szennyeződéstől mentes gallyak és ágak készíthetők össze, a hosszúságot illetően nincs korlátozás,
- a levágott ágakat és gallyakat a vastagabb végükkel egy irányba rendezve kell előkészíteni,
- hosszában nem kell a gallyakat elvágni, darabolni (a nagyobb, egyben lévő ágakat köny- nyebb az aprítógépbe behelyezni),
- az egyberendezett ágakat és gallyakat **tilos összekötni,**
- az összekészített ágakat és gallyakat az előzetesen egyeztetett időpontban a vállalkozó részére át kell adni (ezeket 3 napnál korábban nem lehet kihelyezni közterületre),
- amennyiben az aprítás nem az ingatlan te- rületén történik, az aprítékot a darálást követő-

en mihamarabb be kell hordani a közterületről a magánterületre.

A helytelenül előkészített kupacok darálását a vállalkozó visszautasíthatja!

Az apríték felhasználásának lehetőségei és előnyei:

- komposztálható, körülbelül fél éven belül humusz keletkezik belőle,
- talajtakarásra használható – nem engedi kiszáradni a talajt, gátolja a gyomnövények el- szaporodását, bomlás során tápanyaggal látja el a növényeket.

Jelentkezni kizárólag online, **az eugyintezes.hegyvidek.hu/agapritas olda- lunkon** azonosított Hegyvidék fiókkal lehet **legkésőbb 2025. október 24., péntek 13.00 óráig, a szabad időpontok függvényében.**

Új ügyfeleink Hegyvidék fiókot az **eugyintezes.hegyvidek.hu/regisztracio** ol- dalon tudnak létrehozni.

A jelentkezők a jelentkezési űrlap kitöltését követően részletes tájékoztatást kapnak e-mail- ben.

További információ a 06-70/938-8474-es telefonszámon kérhető.

A Hegyvidéki Zöld Iroda a szolgáltatást a jelentkezés sorrendjében, a rendelkezésre álló költségkeret kimerüléséig tudja biztosítani.

HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT

HEGYVIDÉKI ZÖLD IRODA

HEGYVIDÉK

Kiadja: Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat megbízásából a Hegyvidék Lapkiadó
Főszerkesztő: GABAY BALÁZS ♦ Főszerkesztő-helyettes: STOFF CSABA ♦ Szerkesztőségi titkár: BOUSSEBAA HADJER SELIMA ♦ Fotók: a Hegyvidék Lapkiadó archívuma ♦ Tördelőszerkesztő: KOVENCZ PÉTER ♦ Cím: 1126 Budapest, Beethoven utca 2/a fszt. Telefonszám: 06-1/356-3446 Internet: <http://www.hegyvidekujzag.hu>. E-mail: szerkesztoszeg@hegyvidekujzag.hu. ♦ Eng. szám: 84-5965 ♦ Nyomdai előállítás: Mediaworks Hungary Zrt. Cím: 9021 Győr, Újlak utca 4/a. Felelős vezető: Szabady Balázs műszaki igazgató. ♦ Online apróhirdetés-felvétel a nap 24 órájában: <https://www.aprohirdetesguru.hu/budapesti-kerületi-lapok/hegyvidek/> – Fizetési lehetőség: az interneten keresztül bankkártyával, vagy készpénzzel bármely bankfiókban, vagy banki utalással. ♦ **Kéziratokat, rajzokat, fotókat nem örzünk meg és nem küldünk vissza!**

1124 Budapest, Csörsz utca 18. | momkult.hu

KENNEDY ADMINISTRATION
[US] 2025.11.21. [P] 20:00

AURI: A TRAIL OF CANDLES
[FIN-UK] 2025.09.29. [H] 20:00

ZENEVONAT
Szuperkoncert az LGT sztárjaival
2025.11.21. [P] 20:00

HEGYVIDÉKI
KULTURÁLIS
SZALON

1126 Budapest, Városháza tér
kulturalisszalon.hu

EBONY CONSORT
Pengő Csaba, Uher-Györfi Bálint
2025.09.19. [P] 19:00

JUHÁSZ ANNA IRODALMI SZALON
A test és lélek újraegyesítése
vendégek: Mátyus Melinda, Visky András, Kokas Katalin
2025.09.17. [SZE] 20:00

SZALONEGYETEM
2025.09.24. [SZE] 14:30

JÓKAI KLUB
SVÁBHEGY

1121 Budapest, Hollós út 5.
jokaiklub.hu

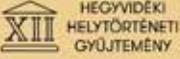
JAZZPÉNTEK
Damu Renáta & Könyai Tibor feat. Vázsonyi János
2025.09.26. [P] 19:00

TERMÉNYŰNNEP
Családi nap a Svábhegyen
2025.09.28. [V] 08:00

VACKOR
Aranyszámár Bábszínház | 2025.09.29. [H] 10:00

HEGYVIDÉKI
HELYTÖRTÉNETI
GYŰJTEMÉNY

1121 Budapest, Zugligeri út 64.
hegytortenet.hu

JÓKAI SVÁBHEGYE
Helytörténeti séta
2025.09.13. [SZO] 10:00-12:00

MAKOVECZ
KÖZPONT ÉS
ARCHÍVUM

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJAI
Vetített kiállítás és vezetett séta a Házban.
2025.09.20. [SZ] 16-20 | 09.21. [V] 10 -16

NÉPZENEI TÁNCHÁZ
Kezdőknek, újrakezdőknek és haladóknak.
2025.09.21. [V] 17:00-20:00

www.makovecz.hu

LÓVASÚT
KULTURÁLIS
ÉS RENDEZVÉNYKÖZPONT

1121 Budapest, Zugligeri út 64. | lovasut.hu

MONDJ IGENT!
Monodrámá igaz történet alapján.
sz.: Sárközi-Nagy Ilona | 2025.09.27. [SZO] 19:00

ÜVEGFAL
Gryllus Dorka – Simon Kornél
2025.09.19. [P] 19:00

HANG-SZÍN-ZENE
Janca Ákos elektroakusztikus szerzői estje
2025.09.28. [V] 19:30

HEGYVIDÉK
GALÉRIA

1124 Budapest, Királyhágó tér 16.
hegyvidekgaleria.hu

TUDATTALAN RÉTEGEK
Art coaching
2025.09.19. [P] 18:00

**TÁRLATVEZETÉS
- FELVETÉS**
közr.: Kondor-Szilágyi Mária PhD.
művészettörténész, Gergely Réka
szobrászművész
2025.09.24. [SZE] 18:00

**CSALÁDI ALKOTÓSAROK
- FELVETÉS**
közr.: Schopp Ildikó művészetpedagógus
2025.09.27. [SZO] 10:00

SZENT LÁSZLÓ HÁZ

CSÖND-ZSÁK KONCERTEK 24.
Balogh Ádám Junior Prima-díjas
zongoraművész koncertje | 2025.09.24
[VAS.] 19:00

**GRYLLUS VILMOS
KONCERTJE**
az Ars Sacra Fesztiválon
2025.09.14 [VAS.] 10:00
A program ingyenes.

SZARKATÁNC
népzenei játszó kicsiknek
2025.09.11 [CSÜT.] 17:00
kétheti rendszerességgel foglalkozás

szentlaszlohaz.hu

barabás.villa
VÁROSMAJOR

1122 Budapest, Városmajor utca 44.
barabasvilla.hu

**HRABAL-LEGENDÁK
HOMMAGE À PINA BAUSCH**
Trjoka Színházi Társulás | 2025.09.23. [K] 19:00

MÉLYSÉGES RÓZSÁK
Bodor Böbe; Borges világa
2025.09.29. [H] 19:00

CSEHOV: CSERESZNYÉSKERT
Pénzes komédia tragikus napokra
Trojka Színházi Társulás | 2025.09.29. [H] 19:00

XIX. Ars Sacra Fesztivál
2025. szeptember 8-október 11.

„A remény zarándokai”

INFINITUM / VÉGTELEN
Kiállító művészek:

Angyal Júlia
Bakos Tamás
Fábray Tímea
Kapolyi Márta

Kádár Katalin
Láng-Miticzkzy Katalin
Mackzó Erzsébet
Makkai Márta

Májer Ágnes
Osgyányi-Ranvig Róza
Rainer Péter
Szél Ágnes

galeria12.hu
A belépés díjtalan

Háló, bezárkózás, füstölő, ventilátor

Hogyan tudunk védekezni leghatékonyabban a szúnyogok ellen?

A vérszívó rovarok sokunk életét keserítik meg a nyári, őszi időszakban. A Hegyvidéki Zöld Iroda felkérésére kutatás kezdődött a XII. kerületben, amit a HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont szakemberei végeznek. Az egyik fontos cél, hogy megeljük a leghatékonyabb környezetbarát gyérítés módját.

Szúnyogcsapdákat helyeztek ki a szakemberek augusztus végén a XII. kerület három alapvetően különböző adottságú pontjára, és két napon át gyűjtötték a rovarokat. A szerkezet viszonylag egyszerű, az állatok kilégzését imitáló szén-dioxidot bocsát a levegőbe, ezenkívül pedig egy tejsavas „illatcsalit” használ, amit Nagy Gergely „szúnyogvadász”

egy nyári teljesítménytúrán alaposan átizzadt pólóhoz hasonlított.

A számunkra megosztó „szagélmény” a szúnyogok szempontjából a terített asztal ígérete, ezért repülnek a csapda közelébe, ahonnan egy kis ventilátor szívja őket a gyűjtőhálóba. A csalizás hatására szinte kizárólag hazai és inváziós szúnyogokat fog a csapda, amelyeket aztán egyesével – mikroszkóp segítségével – meghatároznak a kutatók.

rovar ment lépre, a temetőben elhelyezett csapdában több száz csípőszúnyogot találtak. Ezek között a kisebb méretű, csíkos lábú ázsiai tigrisszúnyogok voltak látványos többségben.

Ez a faj néhány éve került hazánkba, miután egyre ellenállóbbá vált a hideggel szemben. A telek is enyhébbek lettek, ami kedvez a terjedésének. Ez a jelentéktelennek tűnő apróság tette lehetővé, hogy délkelet-ázsiai őshazájából a mérsékelt égövet is meghódítsa. Magyarországon a Dél-Dunántúlon, a Balaton környékén és Budapesten tűnik fel leggyakrabban. Az eddigi kutatások alapján az a tapasztalat, hogy mindenütt az ember közelségében terjed.

Trópusi állat, ezért a meleg nem riasztja el, és már fényes nappal is zsákmány után néz, ami a mi szempontunkból nem jó hír. Csípése kellemetlen, gyakran jobban meg is dagad, mint a hazai csípőszúnyogok esetében. Ennek oka, hogy

CSAK A NŐSTÉNYEK VÉRSZÍVÓAK

Vásárhelyi Zsóka tudományos munkatárs azt is elmondta erről az inváziós fajról, hogy a többi csípőszúnyoghoz hasonlóan csak a nőstények szívnak vért, a tojásrakás érdekében. A hímek – bár legalább olyan irritáló a zümmögésük – beérik különböző egyéb növényi nedvekkel. A vérszívást követően a nőstény tojásrakó helyet keres. Őshazájában elsősorban faodvakban szaporodik, élővizekben, pocsolyákban nem fejlődik, nálunk pedig szinte kizárólag az ember által létrehozott „állóvizekbe” helyezi el tojásait. A lárvák a nyári melegben akár két nap alatt kikelhetnek.

Ideális költőhelyet jelentenek például a szabadtéri virágvázák,

amit a Farkasréti temetőben végzett csapdázás is egyértelműen bizonyított.

Az egész országot lefedő szúnyogmonitoring-rendszer alapján a kutatók elmondták, hogy az idén „szúnyogszempontból” alapvetően jó évünk volt, mert a tavaszi esők után egy hosszabb aszályos időszak következett. Ezért az állatok tömegesen csak az augusztusi esők után tudtak kifejlődni. Ha viszont az időjárás kedvező lesz, sajnos akár a késő őszi időszakig velünk maradhatnak.

Kézenfekvő kérdés, hogy miért nem lehet irtani, vagy legalább gyéríteni a kéretlen vendégeket. Egyrészt a tigrisszúnyogok gyors fejlődése miatt az elpusztított egyedek helyét néhány nap alatt átveszik a frissen kikelték, így az erőfeszítések nem hoznak tartós sikert.

A szúnyogcsapdák „illatcsali” segítségével vonzzák a vérszívókat

Másrészt a kémiai gyérítés sem éri el maradéktalanul a szúnyogok minden rejtékhelyét, ezért a leggondosabb védekezés esetén is maradnak élő egyedek. Harmadrészt pedig – és talán ez a legfontosabb – a szúnyogirtás rengeteg egyéb rovar, köztük sok viráglátogató, beporzó életét is kiolthatja.

MIT LEHET TEHÁT TENNI?

Hatékonyságban verhetetlen a szúnyogháló és a bezárkózás, de ha nem akarunk lemondani a nyári esték szabadtéri programjairól, akkor a szúnyogriasztók és füstölők mellett segíthet egy ventilátor is. A szúnyogok rosszul repülnek, ezért már egy kis légáramlat is távol tartja őket.

És ha már a repülésnél tartunk, érdemes tudni, hogy egy szúnyog általában azon a környéken éli le néhány hetes, hónapos életét, ahol kikelt. Csak ritkán merészkedik nagyobb távolságra. Mindezekből következően erősen befolyásolja a helyi szúnyoghelyzetet a környékbéli hozzáállása. Ha mindenki odafigyel, hogy a kertjében, teraszán ne teremtsen lehetőséget a szúnyogoknak a szaporodásra, akkor a probléma jó részt helyben kezelhető. Ehhez elég egy szúnyog összetett szemével rendszeresen végigjárni a kertet, és megszüntetni minden pangó vízteret.

Elegendő egyetlen, a kert végébe hajított, rég elfeledett gumiabroncs, az öntözőrendszer hatókörében hagyott homokozójáték vagy egy cserépálatét, amiben a víz néhány napra összegyűlik!

Akár egy takarófólián megmaradó pohárnyi esővízből is százával kelhetnek ki a vérszívó rovarok

– figyelmeztet a kutató. A madáritatókban pedig kétnaponta cserélni kell a vizet.

A részletes területi eredményekre még várni kell, de a közeljövőben elkészül egy rövid ismeretterjesztő kisfilm a szúnyogokról, amely a Hegyvidéki Zöld Iroda honlapján (zold.hegyvidek.hu) lesz megtekinthető. Az inváziós szúnyogok viselt dolgainak megismerését és az ellenük való védekezés lehetőségeit segíthetjük, ha bekapcsolódunk az adatgyűjtésbe. Ehhez nem kell más, csak egy okostelefon, amellyel lefényképezzük a kezünk ügyébe kerülő – akár lecsapott – csíkos lábú szúnyogot, és a képet néhány adat társaságában beküldjük az Ökológiai Kutatóközpontba a

szunygomonitor.hu oldalon található lehetőségek egyiken (alkalmazás, honlap, e-mail).

Ott meghatározzák a fajt, eldől, hogy a melyikről van szó, és ennek megfelelően rögzítik az adatbázisban. Nem tűnik nagy feladatnak, mégis hozzájárul ahhoz, hogy hosszabb távon ne a bosszankodás és a szúnyogok csapkodása hiúsítsa meg a nyári szabadtéri programjainkat.

Barta István

Gazdag zsákmány a Farkasréti temetőben

A Városmajori Óvodáknál, a Farkasréti temetőben és a Normafa erdejében elhelyezett eszközök már első látásra is a kutatók által várt eredményt hozták. Míg az óvodánál és a Normafánál kevesebb mint száz

ezeknek a jószágoknak a testnedvéhez még nem vagyunk hozzászokva, így intenzívebb reakciót váltanak ki szervezeteinkből. Ha tartósan együtt kell élni velük, akkor ez a hatás enyhülni fog.

Szúnyogból és csípésből is bőven van

Szeptemberben kezdődhet a komposztszüret

Még a meleg napsugarak kényeztetnek minket, de már rövidülnek a napok, megállíthatatlanul közeleg az ősz. Érdemes hamar felkészülni a soron következő kerti munkákra, például a a komposzt kitermelésére.

A természetközeli kertekkel kapcsolatban hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy ezekben kevesebb a munka, mert csak hagyni kell a természetet, hadd munkálkodjék a hobbi-kertész helyett (is). Igaz lehet ez például a fűnyírásra – ám a tervezésre semmiképpen sem!

Már most gondolni kell – nem csak a természetközeli kertek esetében – az ősszel lehulló lombra és az új növények telepítésének előkészítésére. A két témakör a komposztalóban ér össze, ugyanis a sárguló leveleknek – még ha csak a burkolatokról gyűjtjük is össze ezeket – hely kell, a frissen ültetett nö-

vények alá pedig érdemes vastag komposztréteggel megágyazni. Nézzük hát, mit lehet tenni ilyenkor a komposztáló körül!

A XII. kerület adottságai között egy olyan komposztkeletben, amelyet a Hegyvidéki Zöld Iroda oszt minden évben, nagyjából egy év alatt érik be a komposzt (az ezzel kapcsolatos ideai felhívás a 14. oldalon olvasható – a szerk.). Árnyékos helyre állított, rendszeresen öntözött és egyszer-ször átforgatott komposztnál ez az idő sokkal kevesebb is lehet.

Jó, ha több kerettel is rendelkezünk, mert amíg az egyik tetején még gyúlik a konyhai

zöldhulladék és a fűnyesedék, addig a másik zavartalanul érik, és bármikor nyugodtan kiter-

melhető. A komposztszüretnek általában két ajánlott időszaka van: a tavasz (ilyenkor terme-

Még felismerhetők a fű- és moharétegek

lik ki a területi közösségi komposztalók tartalmát) és a nyár vége vagy az ősz eleje.

A komposzt kitermelése alapesetben egyszerű feladat. A legfelső, esetleg még éretlen, száraz réteget félrerakjuk, majd az alatta lévő, nedves, sötétbarna, egységes szerkezetű, porhanyós komposztot vödörökbe, talicskába lapátoljuk. Nem árt ilyenkor kiválogatni a pajorokat, hogy azok ne a megtrágyázott dísznövényeink gyökerével folytassák a táplálkozást. Érdemes eltávolítani a még le nem bomlott vastagabb ágakat és gyantás tobozokat is.

Ahogy haladunk a lapátolással, folyamatosan szedjük le a keret léceit, míg a talaj szintjéig érünk. Ekkor helyezzük vissza a félretett felső réteget, építjük újra a keretet, és már kezdetjük is a feltöltést akár az összegereblyezett őszi lombbal,

amelynek értékes anyagai így a kertünkben maradnak.

A komposztot szórjuk helyére, hogy az őszi esők bemossák a tápanyagokat a talajba. A profil beforgatják a talajfelszín rétegébe, hogy a feltárázó növényi tápanyagok ne oxidálódjanak a szabad levegőn.

Elfordulhat, hogy – például egy tervezett ültetés érdekében – átmeneti ideig vödörben, talicskában kell tárolnunk a komposztot. Ilyenkor ne hagyjuk a szabadban, hogy ne érje csapadék, és ne szárítsa ki a napsütés a készletet! Ha az erkélyládák feltöltésénél szeretnénk használni a komposztot a következő tavasszal, akkor vagy ne termeljük ki ősszel, vagy tegyük zsákokba, és felhasználásig gondosan tartsuk lezárva száraz, hűvös helyen.

BI.